

bb. 1. / a kreml toronyórása... 1. folyt.köv./rj

ugyancsak szovjet produkcióban készült dosztojevszkij „az örök férj”, című művének változata. kilencven perces olasz dokumentum összeállítás kalauzol a neves olasz író, moravia romájába. hemingway „fiesta”, című művéből az amerikaiak készítettek filmet tyrone power -rel, ava gardner-rel, és mel-ferrer-rel a főszerepekben. az angol royal festival shakespeare company-shakespeare: vihar című drámáját tolmácsolja, s műsorra tüzik az anna karenina filmváltozatát, tatjana szamojlovával a címszerepben. /mti/

--

bb. 2. tizennégy ország fiatal pianistái a liszt-bartók zongoraversenyen

1/fe/rj zs bs

1971. szeptember 14.

csütörtök este - a hagyományokhoz hiven - a zeneakadémia nagyszalontéban tartják a liszt-bartók zongoraverseny ünnepi nyitást - jét, és az ezüstserlegben ezúttal 47 név, illetve szám kerül, ennyien neveztek be az idei zenei versenyre. a szocialista országok mellett olyan távoli országokból is érkeznek fiatal muzsikusok, mint a fülöp-szigetek, argentina, uruguay, usa és japán. hazánk „színeiben”, 13 zongorista indul köztük falvai sándor és gyimesi lászló, akiknek neve nemcsak idehaza, hanem külföldön is jól ismert már a koncert-termekekből. a külföldiek sorában is találkozunk olyan zongoraművészekkel, akik már sikerrel szerepeltek nagy versenyeken. ezek közé tartozik elematatuljan szovjet zongoraművész, továbbá maria luise lopez vito fülöp-szigeti zongorista is.

az első forduló két részből áll, s a versenyzők az előre megadott liszt és bartók-művek közül játszanak néhányat. a zsüri ezek meghallgatása alapján pontoz. a középdöntőben azután a fiatal pianisták liszt és bartók művek mellett kortárs magyar zeneszerzők, kadosa pál, kurtág györgy, soproni józsef papp lajos, szabó ferenc és tardos béla egy-egy kompozícióját játszik. a két részből álló döntőben ezután liszt h-moll szonátája, a zenakari fordulóban pedig liszt két zongoraversenye és haláltánca, valamint bartók három zongoraversenye szerepel, egyet zenekari kísérettel adnak elő.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. / tizennégy ország... 1. folyt./rj

a nemzetközi zsüriben kiváló hazai és külföldi zongoraművészek foglalnak helyet.

a versenyeket 14 napon át a zeneakadémián délután fél 4 és 8 óra között bonyolítják le. a kibocsátott bérletek tulajdonosai nyomon követhetik valamennyi fordulót és részt vehetnek az ünnepi díjkiosztáson, valamint a gálaesten, amelyet az erkel színházban rendeznek szeptember 28-án. a zsüri döntése alapján egy 40 ezer forintos első, továbbá 30, 20 és 10 ezer forintos második, harmadik és negyedik díjjal jutalmazza a legjobbakat. a fővárosi tanács által felajánlott 10 ezer forintos díjat pedig a legjobb bartók előadónak ítéli oda. /mti/

--

bb. 3. vendéglátóhely lesz vörösmarty mihály egykori velencei présháza

vid/ká/rj bs

1971. szeptember 14.

vendéglátóhely lesz vörösmarty mihály hajdani velencei présháza. a nevezetes épületet - ahol utolsó éveiben sokat időzött a nagy költő - a velencei-tavi intézőbizottság restauráltatta és vörösmarty pince néven hangulatos csárdának rendezteti be. a vörösmarty-pince előreláthatóan jövőre fogadja vendégeit. /mti/

--

bb. 4. gyógyhatásu a velencei-tó iszapja

vid/ká/rj bs

1971. szeptember 14.

a velencei-tavi halászok és nádaratók öt százaléka szenved csak a hasonló „vizes”, foglalkozásoknál népbetegségnek számító reumában - állapították meg hosszú évek megfigyelései alapján a velencei-tó környéki körzeti orvosok. a tó partján 500 idős ember él, s közülük - mint már évekkal ezelőtt feltűnt az orvosoknak - nagyon kevés az ízületi, reumatikus betegségben szenvedők száma.

a vizsgálatok, kutatások nyomán kiderült, hogy az idős halászok és nádvágók rendszeresen gyógyítják önmagukat, a velencei-tó felmelegített iszapjával pakolják be ízületeiket. a tó iszapját megvizsgálták, s megállapították, hogy az iszap gyógyhatása magas kénhidrogéntartalmának tulajdonítható. a népi gyógyászat terjed, a nyaralók közül is egyre többen élnek az iszapkurával. /folyt.köv./

- 3 -

X

bb. 4. / gyógyhatásu... 1. folyt./rj

a velencei-tó környékének különleges a klímája is. a tóparti körzeti orvosok megfigyelései szerint a tópart egyes részein szinte tünetmentessé válnak a makacs asztmatikus betegségek.

a velencei-tó környéki körzeti orvosok megfigyeléseit a tópart távlati fejlesztésénél figyelembe veszik. /mti/

--

bb. 5. sikerrel szerepeltek az erkel együttes énekkarai külföldön

i/ol/rj ie bs

1971. szeptember 14.

az ipari szövetkezetek erkel ferenc művészegyüttesének énekkarai a közelmúltban sikeres turnékat bonyolítottak le külföldön. svédországban és lengyelországban viszonozták korábban nálunk járt kórusok koncert-körutjait.

a 35 tagu ars musica kamarakórus-göteborgi és stockholmi énekkarok vendégeként - négy önálló hangversenyt adott halmstad, alingsås, ljungskile és arviks-ingesund városokban, ahol a közönség tetőszéssel fogadta a kodály és bartók művekből és svéd népdalokból összeállított műsort. a 65 tagu vegykórus zakopanében és krakkóban három önálló hangversenyen adott elő népdalokat és operakórusokat.

a svéd és lengyel lapok elismerően nyilatkoztak a magya énekkarok szerepléséről, a kulturális kapcsolatok bővítésének kölcsönös hasznáról. /mti/

--

bb. 6. magyar autóbusz és szervizberendezés bagdadban

i/jf/rj ie bs

1971. szeptember 14.

október 1-21-e között nyolcadszor rendezik meg a bagdadi nemzetközi vásárt, amely a közel-keleti kereskedelem egyik fontos fóruma. a hungexpo rendezésében a magyar kiállítók ezuttal másodszor mutatják be az ipar és a mezőgazdaság termékeit a vásáron. 550 négyzetméteres fedett és a magyar pavilon melletti 250 négyzetméteres nyitott területen 13 külkereskedelmi vállalat népszerűsíti a különféle árukat. /folyt.köv./

- 4 -

bb. 6. / magyar autóbusz ... 1. folyt./rj

igen színvonalasnak ígérkezik a magyar járműipari részleg bemutatója: itt autóbuszok és tehergépkocsik láthatók majd a nagyteljesítményű magyar szervizberendezések mellett. nyolcféle televíziós készüléket is láthatnak majd a bagdadi vásár magyar pavilonjának vendégei - a tv-eket az elektroimpex mutatja be. a chemolimpex egyebek között fotócikkeket, műbőröket, gumiárut, festékeket és bőripari segédanyagokat küld a bagdadi kiállításra. a komplex külkereskedelmi vállalat ezuttal először mutat be külföldön datolyafeldolgozó-gépet, a magyar élelmiszeripar egyik újdonságát. a husipari szakemberek tájékoztatására elküldték a magyar élelmiszeripari gépgyárak egy másik ajánlatát: a vágóhidak modelljét

a bagdadi kiállításon magyar információs iroda is működik majd, ahol az érdeklődők felvilágosítást kaphatnak a magyarországi üzletkötési lehetőségekről. az irodát a hungexpo a konjunktúra és piackutató intézettel együtt hozza létre. a magyar pavilonban többször rendeznek majd filmvetítést. /mti/

--

bb. 7. tanfolyamok, korrepetálások munkásgyerekeknek a művelődési házakban - rajt: szeptember végén

i/gy/rj zs bs

1971. szeptember 14.

szeptember végén a főváros munkáskerületeiben működő művelődési házakban speciális tanfolyamok, több évre szóló studio generale-ok kezdődnek a tehetséges munkásfiatalok tanulmányainak segítésére.

a fővárosi művelődési házakban például kidolgozták egy ötéves előkészítő tanfolyam tervét: a hosszútávú korrepetálás első éves hallgatói - a kerületi iskolák javaslatai alapján kiválasztott nyolcadikos tanulók - később, középiskolai tanulmányaik során is rendszeres látogatói lesznek a fakultatív osztályközösségeknek. a matematikai, biológiai, kémiai, természettudományi tanfolyamok részvevőivel középiskolai oktatók, főiskolai, egyetemi tanárok foglalkoznak majd.

/folyt.köv./

- 5 -

bb. 7. / tanfolyamok... 1. folyt./rj

az ujbpesti ady endre művelődési házban a középiskolát esti vagy levelező tagozaton végző munkás fiatalok számára szerveznek továbbképzést: egyetemi, főiskolai hallgatók, mérnökök, orvosok és kémikusok tartanak részükre rendszeresen előadásokat, egyebek közt matematikából, fizikából, kémiából és biológiából.

zuglóban, a danuvia gorkij művelődési központban, a kétkézi dolgozók hatodik osztályos gyermekei kezdik meg a fakultatív „második műszakot”, a kerületi általános iskolák kisdíákjai között teszt-vizsgával döntötték el, kik lehetnek az itteni osztályközösségek tagjai. a gyermekek három esztendőn át folyamatosan látogatják majd az orosz, a magyar, a történelem, és a fizika-továbbképzőket. újdonság még: az újjászervezett irodalmi, műszaki és természettudományi szakkörök tagjainak csaknem 90 százaléka munkásszülőik gyermeke.

követésre méltó a pesterzsébeti „csili”, kezdeményezése is: itt a tervek szerint évről-évre két új csoportot szerveznek a legifjabb középiskolások közül. a munkásgyermekek négy esztendő továbbképzési programban vesznek részt, s a matematikából, oroszból, fizikából bővítik ismereteiket. ezen kívül népszerű humán programokat is szerveznek számukra. hetenként egyszer, közös színház, - opera- vagy muzeumlátogatáson vesznek részt. /mti/

--

vbb. 8. hogyan óvjuk szervezetünket a meghűléstől? - őszi egészségügyi tanácsok

i/nm/rj zs bs

1971. szeptember 14.

a mostani „szélsőséges”, időjárás viszonyok között - amikor már hívősek a reggelek és az esték, de a délelőtti napsütés még a nyárra emlékeztet - fokozottan fenyeget a meghűlés veszélye. a budapesti köjál illtetékesei arra figyelmeztetnek, hogy ilyenkor legalább olyan veszélyes a könnyed viselet, mint a „tulöltözés”, a szervezet alkalmazkodását a gyorsan változó meteorológiai körülményekhez csak az évszak jellegének megfelelő ruhafélékkel lehet elősegíteni. ezért nagyon előnyösek a különféle kiskabátok, kardigánok, szvetterek, amelyek szükség esetén könnyen lekerülhetnek a vállról, s ugyanakkor alkalomadtán kellő védelmet nyújtanak a hideg ellen is.

/folyt.köv./

- 6 -

T
10

bb. 8. / hogyan óvjuk... 1. folyt./rj

az őszi hónapokban helyes táplálkozás is hatékony eszköze a hűléses megbetegedések elleni védekezésnek. elsősorban a vitamindús ételek fogyasztását tartják szükségesnek a szakemberek. a szervezet felerősítéséhez nagy segítséget adnak a gyümölcsök, zöldségek, saláták. igen jól bevált vitaminforrás a savanyu káposzta és legalább ilyen gazdag c-vitaminban a megfelelően elkészített csipkebogyó-tea is. /az elkészítés titka, hogy a vizet nem szabad felforraltatni, a bogyót csupán a kellő hőmérsékletű vízbe kell bele-mártani, hogy c-vitamin tartalma ne túl sokat károsodjék./

a napfényszegény időjárás beköszöntése a kisgyermekek számára fontos táperő, a d-vitamin-dózis csökkenésével jár. ezt - éppen a fejlődésben lévő fiatal szervezet érdekében - tabellet-tákkal, injekcióval, kvarcolással kell pótolni.

az október-novemberi periódus leggyakoribb betesége a nátha. ezt a környezetünkben állandóan jelenlévő kórokozók okozzák, amelyek kihasználják a szervezet viszonylagos legyengülésének időszakát, és „támadásba lendülnek”, a nyirkos idő amúgy is kedvez a náthát, a felsőlégutak hurutos megbetegedését terjesztő vírusoknak. a hűlés továbbadásának leggyakoribb útja a csepp-fertőzés, - s ez ellen lehet talán a legkevésbé védekezni. az orvosok, a zsufoltság kerülését ajánlják; s jelentősen a gyakori szellőztetés, kevésbé hideg időben pedig az ablakok állandó nyitvatartása, a levegő folyamatos kicserélése. /mti/ csökkentheti a veszélyt

--

BB.9. munkában a tanácsi bizottságok - kétszázötven „kültag”, a budapesti testületekben

i/gj/rj zs cz

1971. szeptember 14.

alig öt hónapja, hogy az új tanácstörvény alapján megújult tanácsi bizottságok megalakultak, összeállították programjukat és munkához láttak. a „hivatásos”, társadalmi munkások a tanácstagok mellett ezuttal első ízben kapcsolódtak be a társadalmi testületek tevékenységébe olyan szakemberek, akik nem tanácstagok: orvosok, mérnökök, közgazdászok, tudományos kutatók, jogászok, pedagógusok és mások. a tanácsi bizottságokban „kívül állókként”, de természetesen teljes jogú tagként a fővárosban összesen csaknem 250 szakember kapott különféle megbízatást, s mint az eddigi tapasztalatok bizonyítják: tudásukkal, széles körű ismereteikkel, nagy szakmai jártasságukkal új lendületet adtak a bizottságok munkájának. milyen közérdekű kérdésekkel, „hét-köznapi”, témákkal foglalkoznak a bizottságok? - erről készített körképet gordon judit, az mti munkatársa három budapesti kerületben.

/folyt.köv./

- 7 -

T
10

bb. 9. / munkában a tanácsi... 1. folyt./rj

a viii. kerületben - budapest egyik legnépesebb városrészében - az idén és a következő esztendőben a józsefvárosi rekonstrukció köti le a legnagyobb erőket. a baross utca-józsef körút - üllői út - korányi sándor utca és az illés utca által határolt területen hosszú évek vajudása után megkezdődött egy modern negyed építése. a nagyszabású vállalkozás során az elagott, roskatag épületeket lebontják és helyükön jóval több, mint 3 000 új lakást emelnek, modern toronyházakban. a középső-józsefváros felépítéséig, a szép tervek valóra váltásáig tengernyi problémával, nehézséggel kell megküzdeniük a beruházóknak. érthető, hogy a tanácsi bizottságok munkájukkal elsősorban a rekonstrukció: terv szerinti végrehajtását igyekeznek segíteni. az új városnegyedben a szanálások csaknem 100 üzletet - javító- és szolgáltatóipari egységet, zöldség-gyümölcs boltot stb. - iktatnak ki, a kerület bolthálózatából. az ellátási és szolgáltatási bizottság ezért annak terveit készíti el, hogyan lehet a kereskedelmi őrségváltást, fennakadás nélkül lebonyolítani. a műszaki és kommunális bizottság tagjai a bontási és építési munkálatokat kísérik figyelemmel: számon tartják a határidők betartását, ellenőrzik a munkák szervezethez, s ha valahol hibát, mulasztást tapasztalnak, azonnal jelzik nemcsak a kerületi tanács, hanem a kivitelező vállalatok vezetőinek is. a terület tagjai állandóan, készütségekben, vannak, hiszen a józsefvárosi rekonstrukció költségei a negyedik ötéves terv időszakában meghaladják az egymilliárd forintot, s elsősorban magukat tekintik felelősnek azért, hogy a hatalmas összeget mindenütt ésszerűen, jól használják fel.

a xx. kerületi tanács bizottságaiban a tagok csaknem egyharmada, külső munkatárs, azaz építész, tervező, városrendező. nem véletlenül, hiszen most van születésnapja az új központja. eddig több mint ezer új otthon került tető alá a tanácsi háza, vonzási övezetében, a kijelölt centrumban, a következő esztendőben azonban további mintegy 4 000 új lakást kell a terv-előirányzatok szerint emelni, berendezni. a bizottságok elsősorban a nagyvonalú tervek kivitelezését kívánják segíteni - színter naponként ellenőrzéssel, szakmai tanácsadással, a leendő lakók érdekeinek képviselésében. figyelmük azonban túlterjed a városközpont, a következő hetekben, hónapokban görcső alá veszik a kerületi ingatlankezelő vállalat munkáját is, mert erőszakkal és soroksáron egyaránt sok a panasz a tatarozások minőségére, késedelmességére. a műszaki és kommunális bizottság felfigyelt arra is, hogy a soroksári duna-ág mentét és kapitánypusztát illegális építők sajátították ki maguknak: engedély nélkül emelt vikendházak, garázsok, fészerek és egyéb építmények tucatjai rontják a városképet, keresztezik a kerületrendezési terveket. ha a bizottság az engedély nélkül emelt épületek lebontását indítványozza a tanácsnak - a szakigazgatási szervek haladék nélkül eleget tesznek a javaslatnak.

/folyt.köv./

- 8 -

bb. 9. / munkában a ... 2. folyt./rj

csepelen a vas- és fémművek, továbbá a többi üzem felajánlotta: maximális segítséget nyújt a lakásépítési tervek végrehajtásához, anyagiakkal és munkaerővel is segíti az új otthonok felépítését. mint a vállalatok összegezéséből kitűnt, a csepeli vállalatok a negyedik ötéves terv időszakában több mint ezer xxi. kerületi lakás tető alá hozatalára tettek felajánlást. a vállalathoz azonban azt a kérést, mellékeltek, hogy a xxi. kerületi tanács biztosítson részükre közművesített területet. jogos az igény, de nehezen kielégíthető, mert csepelen a közművesített negyedek döntő többségét már beépítették. most tanácsi bizottságok vállalták magukra a feladatot: szinte méterről méterre feltérképezik az egész kerületet, leltárba veszik, hol vannak lakóépület emelésére alkalmas közművesített szakaszok, foghíjak és egyéb telkek, s a te-lekataszttert még ebben az évben a tanács, illetve a helyi üzemek rendelkezésére bocsátják. programjukba iktatták azt is, hogy részt vállalnak a tanács szervezeti és működési szabályzatának kidolgozásából - a lakosság, az ügyfelek szemszögéből vizsgálják, hogy a különböző szakigazgatási szervekre az új tanácsi, alkotmány, szerint milyen hatásköröket, feladatokat kell ruházni. /mti/

--

bb. 10. tyukbogyó-, kácsafészek- és sutu utca - összeállították a szegedi utcanevek történetét

vid/ká/rj cz

1971. szeptember 14.

dr. péter lászló, a szegedi somogyi könyvtár főmunkatársa összeállította szeged történeti utcaneveinek teljes jegyzékét. a jegyzék 1522-től napjainkig felöleli az utcanevek eredetét, a változások forrásul a hajdani térképek, levéltári iratok és újság-közlemények szolgáltak. az első forrás az adóztatás, a dézsma céljából készült és 1552-től a fennmaradt ugynevezett tizedjegyzék volt. ebből kiderült, hogy akkor még főleg a szentekről, templomokról, szobrokról, esetleg neves családokról kapták nevüket az utcák. a tizenkilencedik század elejétől kezdve közelebbi személyekről is elneveztek utcákat 1848-ban született meg a kossuth, a deák, a széchenyi, a wesselényi, az ötvös utca. a bach korszak után eltörölte ezeket a neveket. akkoriban nem átalították az alsóvárosi kanász utcát németre fordítva schweinhirt gasse-ra változtatni.

/folyt.köv./

- 9 -

bb. 10. /tyukbögy-,.... 1. folyt./rj

a várost pusztító 1879 évi nagy árvíz utáni újjáépítéskor újabb változások következtek. az erre a célra életrehívott bizottság nem találta izlésesnek a népi eredetű és népi észjárást követő tyukbögy, kácsafészek, és az olajútó mesterségre emlékeztető sutu elnevezéseket. a tyukbögy-ből gyöngytyuk, a sutu utcából szabadsajtó utca lett. az egykori iratokban erről az olvasható, hogy csak a „tisztességes”, nevek maradhatnak meg. a bizottságnak annyi érdeme azért volt, hogy az újjáépítést segítő városok: nevét megörökítette a hét részre osztott nagyköruton. a horthy fasizmus éveiben gyakoriak voltak az erőszakolt utcanev rendezések. a felszabadulás után kaptak csak méltó megemlékezést a város utcáinak nevében nemzeti nagyjaink, a haladó írók, művészek, politikusok, a munkásmozgalom kiemelkedő alakjai.

a szegedi utca nevek történetéről mintegy 300 oldalas kötet készül és az a somogyi könyvtár kiadványaként jelenik majd meg.
/mti/

bb. 11. szerdán vízhiány lesz budán

i/gj/rj zs cz

1971. szeptember 14.

a déli pályaudvar környékén a következő napokban vízcső átalakítási munkák kezdődnek. emiatt szerdán reggel hét óra és este hét óra között vízhiánnyal kell számolni a várhegy egész területén, valamint a xii. kerületi kékgolyó utca-magyar jakobinusok tere - alkotás utca és a nagyenyed utca által határolt részen. /mti/

--

bb. 12. eltávoztak a kis-balaton vámszedői

vid/ká/rj cz

1971. szeptember 14.

a kis-balatonról eltávoztak a berek legfalánkabb halászmadarai, a kárókatona, vagy más néven kormoránok. a kis-balatonon az idén népes állomány, mintegy 500 kárókatona töltött néhány hónapot, az ügyes halászmadarak nagy „vámot”, szedtek a kis-balaton egyésként is szegényes halállományából. naponta a testsúlyuknak megfelelő halmennyiséget, egyenként csaknem két kilót fogyasztottak. a madársereg napi táplálékát csaknem ezer kilóra becsülik. /mti/

--

- 10 -

bb 13. ötszáz takaró a vietnami gyermekeknek

vid/ká/ny -cz

1971. szeptember 14.

fejér megyei üzemek, valamint a város^{ny} és falvak nőbizottságainak tagjai a nyári hónapokban takarókat horgoltak a vietnami gyermekek részére. az üzemi nőbizottságok eddig 310 gyermek-takarót küldtek székesfehérvárra az szmt. nőbizottságához, míg a móri, a sárbogárdi és a dunaujvárosi járás, valamint dunaujváros lakóterületének asszonyai együttesen 190 takarót készítettek, s juttattak el a megyei népfront nőbizottságához. /mti/

--

bb 14. megszüntetik a balaton-part idegenforgalmi „ fehér foltját,,

vid/fm/ny bs

1971. szeptember 14.

„ felöltöztetik,, és bevonják az idegenforgalomba a balatonpart „ fehér foltját,, : az északi partvidék tihanytól révfülöpig húzódnó 20 kilométeres szakaszát. ezen a vidéken évtizedekkel ezelőtt letarolták az erdőket, és szabad utat nyitottak az erózióknak, amely nagymérvű talajpusztulást okozott.

a nagyszabású munka első lépéseként megkezdtek a „ sziklasivatag,, feltörését. e feladattal helyenként még a legerősebb traktorok sem tudtak megbirkózni, ezért robbanóanyagot is használtak. a területre őszibarack-, mandula- és cigánymeggyfákat, valamint levendulát telepítettek. a növénykultúrák meghonosításával egyidejűleg a balatonudvarihoz tartozó kiliántelepen magánynyaralókból álló vikendtelep kialakítását is megkezdtek. ennek közelében kap majd helyet a magyar képzőművészek első balatoni művésztelepe. zánkán már felépültek az új vikendtelep első házsorai. ugyanott építik fel - 300 millió forintos költséggel - az ország legnagyobb úttörő üdülővárosát.

megkülönböztetett módon fejlesztik a festői szépségű és idegenforgalmi szempontból különösen jó adottságú révfülöpöt, elsősorban azzal a céllal, hogy tehermentesítsék a már tulzsufolt badacsonyt. 1975-ig évi tízezer vendég fogadásának és ellátásának feltételeit teremtik meg révfülöpön. /mti/

--

-11-

7.50/ny

900

bb 15. szervezési hibák akadályozzák a korszerű berendezések jobb kihasználását - a munkaügyi minisztérium megállapításai

1 sl/pá/ny ie bs 1971. szeptember 14.

a munkaügyi minisztérium számos vállalatnál vizsgálta, hogy megteremtették-e a legutóbbi időkben vásárolt korszerű berendezések kihasználásának szervezeti feltételeit.

Mint a minisztériumban elmondták, a helyzet nem kielégítő. A szervezettség az említett vállalatok jelentős részénél laza, emiatt a legdrágább, a legkorszerűbb gépek kihasználása, munkájának határfoka sem megfelelő. A szervezés hibáinak tulajdonítható például, hogy egyik téglagyárunkban ahol 79 millió forintos beruházással évente 39 millió többlet-tégla gyártását tervezték, a valóságban mindössze 11 millió téglával gyártanak többet. A vártnál jóval kisebb eredmények a többi között az a magyarázata, hogy az előszervezést elhanyagolták. Nem képezték ki kellő időben szakembereket, nem tanulmányozták a megvásárolt drága gépek tulajdonságait, s a gyártó vonal egy-egy láncszemének szűk átérésze miatt az egész, egyébként rendkívül korszerű sort csak kis részben tudják kihasználni. Az ilyen - kellő körültekintéssel elkerülhető - hibák nemcsak a népgazdaságnak, hanem a vállalatnak is nagy károkat okoznak. Mivel a beruházások erőteljesen megnövelték az amortizációs költségeket és az eszközkötési járulékot, tavaly felemésztették a gyár nyereségét, s most már alig van módjuk a dolgozók anyagi ösztönzésére, ami újabb kedvezőtlen következményekkel járhat.

Igen jelentős nyereségtől fosztotta meg a szervezés lazasága azt az üzemet is, amely egyébként dicséretes elhatározással kanadai és svéd szabadalom alapján szigetelésre kiválóan alkalmas műanyag-gyapot gyártására rendezkedett be. E vállalat szakemberei sem tanulmányozták azonban a gépsor kapacitását, s a korszerű gépek köze elavult kupoló kemencét ékeltek, amely rendkívül kis teljesítményével az egész gépsor munkáját visszatartja. Ugyanazon a gépsoron, amelyen az ndk-ban óránként 3 tonna műanyag-gyapotot termelnek, a magyar vállalatnál már az 1.4 tonna is jó eredménynek számít. A gépek kihasználatlanságában közrejátszik sok egyéb hiba is, például az, hogy nem szervezték meg kellőképpen az alapanyag-ellátást, a nyersanyag és a késztermékek tárolását, nem fordítanak kellő gondot az átvett alapanyag minőségére.

/folyt köv/
7.55/ny

-12-

900

bb 15. / szervezési hibák...folyt/ny

megközelítően hasonló tapasztalatokat szereztek a minisztérium szakemberei több más vállalatnál is. A minisztérium álláspontja szerint a korszerű gépek megfelelő fogadására és kihasználására - a vállalati munka más területeihez hasonlóan - meg kell teremteni a szervezés tervszerűségét. A tapasztalatok is azt igazolják, hogy a szervezés a vállalati politika kialakításának és végrehajtásának nélkülözhetetlen eszköze. Olyan módszerekre van tehát szükség, amelyek alapján a vállalati szervező munka hosszabb távra is tervezhető. Vállalatainknál a szervező munkát is legalább olyan alaposan meg kell tervezni, mint a műszaki fejlesztést, a beruházásokat, mert a legkorszerűbb gépeknek is csak akkor vehetik hasznát, ha kellő időben megteremtik azok kihasználásának valamennyi feltételét. /mti/

--

bb 16. drázsírozott vetőmag, ,, palántabank,, - magyar szövetkezeti küldöttség a holland zöldség-gyümölcsstermesztőknel

1 ol/gg/ny ie bs 1971. szeptember 14.

A zöldség- és gyümölcsstermesztés, feldolgozás és forgalmazás tanulmányozására a közelmúltban magyar szövetkezeti küldöttség járt hollandiában. Panák László, a zöldség-gyümölcskereskedelmi egyesülés elnöke tájékoztatta az mti munkatársát a delegáció utjáról.

- többek között votunk a royal sluis nevű cégnél, európa egyik legnagyobb vetőmag-exportőreinel. Velük egyébként is üzleti kapcsolatban vagyunk: magyar üzemek termelnek részükre zöldség-magvakat. Ez a cég foglalkozik - elsőként Európában - a vetőmagok drázsírozásával. Ez annyit jelent, hogy a különválasztott mag-szemeket - üzleti titokként kezelt - különleges eljárásnak vetik alá, sajátos bevonattal látják el, ami gyors és 100 százalékos kelési biztonságot nyújt. Nagy szükség lenne egy ilyen üzemre hazánkban is, segítségével nagy lépést tehetnénk előre a zöldség-stermesztésben.

/folyt köv/

-13-

900

bb 16. / drázsírozott vetőmag... folyt/ny

- ugyancsak elkelne egy magyarországon a hollandiában működő „palánta-bankok”, közül. ezt a termeltetők közösen tartják fenn, itt termesztik és nevelik a kiültetésre szánt palántákat. a drázsírozott magot tápkockákban hajtattják, s a szövetkezeti társ-vállalatok tetszés szerinti mennyiségben igényelhetnek belőle. minden szem vetőmag „biztos találat”, az ültetéstől számított 12 napon belül a magból egyetlen életerős palántát nyernek. így nincs szükség a rendkívül munkaigényes egyelésre, kevesebb kell a drága vetőmagból. nagy segítséget jelentene termelő-társaságainknak egy ilyen palánta-bank létrehozása, amire fekvésénél fogva is kecskemét látszik legalkalmasabbnak. nyolcnapos utunk során meglátogattunk holland termelőket is, akik elismerően nyilatkoztak a palánta-bankok tevékenységéről, jórészt nekik tulajdonították azt a fellendülést, amit az utóbbi években hollandiában a zöldség-gyümölcs termesztés terén elértek.

- jártunk különféle mezőgazdasági gépgyárakban is. ezek szívesen tárgyalnának velünk, akár nagyobb szállítmányok ügyében is, s viszonzásul magyar mezőgazdasági termékeket kérnének, egyebek között szárított hagymát és almát. reméljük, hogy az érdeklődés realizálására a közeljövőben sor kerülhet. /mti/

-.-

bb 17. szüreti napok szekszárdon

vid/ká/ny -cz

1971. szeptember 14.

szekszárdon dél-dunántúli népművészeti hetet is magába foglaló szüreti napokat rendeznek szeptember 16-tól 19-ig. egyben immár negyedszer tartják meg a szekszárdi néptánc fesztivált, amelyen 5 megye nyolc együttesének mintegy 300 táncosa lép fel.

szeptember 16-án délelőtt, filmvetítéssel, táncbemutatókkal kísért, három napos népművészeti tudományos tanácskozás kezdődik dr. vargyas lajosnak, az mta népzene kutató csoportja igazgatójának elnökségével. a dél-dunántúli folklórján kívül megvitatják a néptáncmozgalom időszerei kérdéseit. ehhez kapcsolódik a népművészeti és iparművészeti szakkörvezetők tájkonferenciája, továbbá a tolna megyei falusi fiatalok tanácskozása.

ebből az alkalomból hét kiállítás, közte országos fotó, népművészeti, iparművészeti, valamint diszmadárkiállítás nyílik.

szeptember 19-én vasárnap délután nagyszabású szüreti felvonulás lesz, amelyen külföldi táncgyűttesek is szerepelnek. népviseleti- és lovasfogat szépségverseny, nemzetközi kézilabdatorna gazdagítja a műsort. a vendégek igazi szüreten is részt vehetnek a szekszárdi szőlőhegyen, s nem marad el a látványos ökörsütés sem. /mti/

-.-
-14-

bb 18. a szolgáltatások az ipari szövetkezetek küldöttválasztó értekezletének napirendjén

i ol/gg/ny ie bs

1971. szeptember 14.

egy hónap múlva, október 11- és 13 között kerül sor az ipari szövetkezetek 6. kongresszusára, amelyen 1123 szövetkezet képviselőjében mintegy félezer küldött vitatja meg a szövetkezetek gazdasági és mozgalmi tevékenységét, további feladatait.

már véget értek a kongresszust megelőző küldöttválasztó értekezletek, amelyekben - egyebek között - sok szó esett a szövetkezeti tevékenység egyik igen fontos területéről, a szolgáltatásokról. ezek fejlesztéséért a szövetkezetek a két kongresszus között eltelt időszakban is sokat tettek. jelentősen megnőtt a lakosság részére végzett javító-szolgáltató tevékenység volumene, 20 százalékkal növelték - napjainkig csaknem 12.000-re - a szolgáltató egységek számát; megkezdődött a szolgáltató házak építése, és tavaly már mintegy 230 ilyen kombinát állt a lakosság rendelkezésére.

a hagyományos szolgáltató ágazatok mellett újabbakkal is jelentkeztek a szövetkezetek. az ugynevezett „kiemelt”, tevékenységek - a gépjármű-javítás, a háztartási és elektroakusztikai gépek javítása, valamint a textil-tisztítás - az átlagosnál jobban fejlődtek. nem minden vonatkozásban mondható el azonban a szintén kiemelt lakáskarbantartásról, amely jórészt stagnált, néhány helyen pedig még csökkent is. a hagyományos ipari szolgáltatások közül némileg visszaesett a lábbeli-javítás és az egyedileg megrendelt termékek készítése.

most különösen nagy feladat előtt áll ez a fontos szövetkezeti ágazat: a negyedik ötéves terv előirányzata szerint ugyanis országosan ötven százalékkal kell növelni a lakosság részére nyújtott javító-szolgáltató tevékenységet, ezen belül több mint kétszeresére a kiemelt javítási munkák értékét. ehhez elengedhetetlen a megfelelő műszerek, gépek beszerzése, az új, modern szolgáltató hálózat, amire különösen a gyorsan fejlődő szakmák szorulnak rá. a hagyományos ágazatokban gyors-javítás megszervezése és a granciális munkák körének kiterjesztése a legsürgetőbb feladat.

a javító-szolgáltató tevékenység feltételeinek javítása, csak úgy mint a további fejlődésnek más fontos kérdése helyt kapott a kongresszusi küldöttek megbízatásai között, s így bizonyára egyik fő témája lesz a 6. kongresszusnak is. /mti/

8.40/ny

-.-
-15-

plw

bb 20. középpontban: a vállalatok jobb, hatékonyabb gazdálkodásának elősegítése - a közgazdaságtudományi egyetem is bekapcsolódik a 15 éves távlati tervek kidolgozásába

t ob/fk/ny zs - bs

1971. szeptember 14.

az idei felsőoktatási tanév a népgazdaság egésze szempontjából is nagyjelentőségű tudományos kutatási feladatokat állít a marx károly közgazdaságtudományi egyetem elé. ezzel kapcsolatban dr. nyilas józsef tudományos rektorhelyettes elmondta a magyar távirati iroda munkatársának:

- egyetemünk három kiemelt téma tudományos kimunkálásával vesz részt a 15 éves távlati fejlesztési terv elkészítésében. ezek közül legjelentősebb a szocialista vállalat című kormányzintű távlati kutatási téma. a látszólag egyszerű, „szürke”, téma valójában a népgazdaság egyik legfontosabb kérdése. a kutató munka során mindenekelőtt a hazai vállalatok gyakorlatát kell tanulmányoznunk, de természetesen feldolgozzuk a szocialista országok vállalataira vonatkozó tudományos igényű vizsgálódások eredményeit, tapasztalatait is.

- ennek a témakörnek a keretében kutatjuk a társadalmi tulajdon és a szocialista vállalat problémáit. ebben a vonatkozásban nemzetközileg is nagy hullámokat verő viták folynak, és ez irányú vizsgálódásaink meggyőződésünk szerint hozzásegítenek bennünket e kérdések tisztázásához.

- a vállalati irányítás és szervezés ésszerű kiépítése égető gyakorlati feladat. ennek megoldásán mulik egyebek közt az, hogy mennyire tud lépést tartani a vezetés a korszerűség követelményeivel.

- vizsgálódásaink során foglalkozunk a vállalati munkaerőgazdálkodás és munkaviszonyok problémájával is. úgy véljük, a fejlődés, az előrelépés fontos követelménye, hogy a vállalatok munkaügyi és személyzeti tevékenységében minőségi változás következék be. a jelenlegi és az előttünk álló időszakban ugyanis a korszerű munkaerőgazdálkodásnak a vállalatok érdemi feladatává kell válnia, hiszen az élő munkával való takarékoság a munka-termelékenység növelésének egyik legfontosabb eszköze.

/folyt köv/

-16-

AB

bb 20. / középpontban.....1.folyt/ny

- nagyon érdekes témánk továbbá a vállalati kereskedelmi funkciók fejlesztése. tények sokasága igazolja ugyanis, hogy népgazdaságunkat meglehetősen nagy veszteségek érik, mert a vállalatok piaci ismeretei hiányosak, lassan alkalmazkodnak a szükségletek módosulásához, s kooperációs kapcsolataik kiforratlanok. a kutatás célja tehát, hogy vállalatainknak tudományosan alátámasztott utmutatást, eligazítást adjunk arra: melyek a legfőbb tennivalók, hogy fejlesztő, termelő és forgalmi tevékenységükkel állandóan és rugalmasan alkalmazkodni tudjanak a belső és a világpiaci szükségletek változásaihoz. a vállalati alapok optimális kihasználása és fejlesztése szintén nagyon lényeges kutatási feladatunk. jelenleg vállalataink többségénél a vezetés egyik leggyengébb pontja a távlati tervezés hiánya, illetve az, hogy a tervezés nélkülözi a szakszerű megalapozottságot. ez a felismerés ad ösztönzést, hogy kutatásainkkal segítsük e fogyatékoság mielőbbi megszüntetését.

- egyetemünk a következő öt évben egyéb kiemelt kutatási feladatokban is közreműködik. ilyen „a gazdaságpolitika tudományos megalapozása”, című téma, amelynek tudományos igényű feldolgozására külön kutatócsoportot alakítottunk, több tanszék szakembereinek és sok más kutatónak a bevonásával.

- másik kiemelt feladatnak a termelőeszközök és fogyasztási cikkek belső és külföldi piaca alakulásának, kihasználásának és befolyásolásának vizsgálata. e munka elsősorban piackutató csoportunk szakembereire vár.

- a „szocialista vállalat”, témájához kapcsolódó kérdésekkel egyébként a különböző tárcákhoz tartozó kutatóintézetek egész sorában foglalkoznak. az egyedi, egymástól meglehetősen elszigetelt kutatások nyilván sokkal kevésbé hatékonyak, mint a szervezett, átfedések nélküli buvárkodás. éppen ezért tekinti a közgazdaságtudományi egyetem megítéssel, s cseppet sem másodlagos feladatnak, hogy a rábizott témákban a kutatásokat összehangolja, koordinálja. ez biztosíték arra, hogy gyorsabban érik majd be a tudományos munkálkodás gyümölcse, aminek egész népgazdaságunk hasznát látja majd - fejezte be nyilatkozatát a rektorhelyettes. /mti/

-17-

9.00/ny

AB

bb 19. gondatlan gépkocsivezetőket ítéltek el

vid/ká/ny -cz

1971. szeptember 14.

a múlt év októberében nyékládházáról nagycsécs irányában haladt tehergépkocsijával bankó béla, aki a gépkocsira erősített padokon huszonhárom személyt szállított. azonos időben haladt vele szemben lakatos sándor teherautójával, aki a nyékládházai kavicsbányához igyekezett rakodni. a bányá bejáratát azonban már sorompóval elzárták, ezért lakatos a tehergépkocsival úgy állt meg, hogy annak hátsó része az uton maradt. bankó az álló gépkocsit mintegy 30 méterről vette észre, s bár fékezett, a karambol nem tudta elkerülni. az összeütközés következtében az utasok közül bana sándor sérüléseibe a helyszínen belehalt, továbbá nyolc személy pedig kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett.

a miskolci járásbíróóság foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan veszélyeztetésben és társadalmi tulajdont károsító gondatlan rongálásban mondta ki bűnösnek bankó béla tiszacsegei lakos, elsőrendű vádlottat, s ezért őt egy évi és hat hónapi szabadságvesztésre, míg ugyanezen vétség miatt lakatos sándor gépkocsivezető, ujfahértői lakos, másodrendű vádlottat egy évi szabadságvesztésre ítélte.

a vádlottak enyhítésért fellebbeztek. /mti/

---

bb 21. szentesi hetek: szeptember 25-től október 10-ig

vid/ká/ny bs

1971. szeptember 14.

az idén is megrendezik a szentesi hetek ünneppsorozatát, amely szeptember 25-én kezdődik. október 10-ig minden nap gazdag kulturális, sport-, vagy szórakoztató program várja a vendégeket.

hagyomány már, hogy ilyenkor valamelyik szomszédos baráti állam életével, kulturájával ismertetik meg az érdeklődőket. most a lengyel népköztársaság fejlődését tükröző fotódokumentációs kiállítást, lengyel népművészeti bemutatót és vásárt, valamint a lengyel irodalom gyöngyszemei irodalmi estét rendeznek. a mórícz zsigmond művelődési központ fiatalok vetélkedőjét vette tervbe ,, ki tud többet lengyelországról,, címmel.

/folyt köv/
9.05/ny

-18

9.05

bb 21. / szentesi....folyt/n

több színházi előadást tartanak. a szegedi nemzeti színház operaegyüttese erkel sarolta című operáját mutatja be szeptember 25-én. ugyanezen a napon nyílik meg a viii. dél-alföldi tárlat. szeptember 30-án a tóth józsef színházban a szegedi bartók béla szimfonikus zenekar ad hangversenyt.

szentes országos hiru tsz-ei és a kertészeti kutató intézet helyi kísérleti állomása a nagymultu délalföldi zöldségtermesztés továbbfejlesztéséről, valamint a szentesi táj természeti kincsének, a termálviznek sokoldalú hasznosításáról rendeznek szakmai bemutatóval egybekötött tanácskozást. ezenkívül író-olvasó találkozóra, országos amatőr filmbemutatóra és ugyancsak országos társas táncversenyre kerül sor. /mti/

---

bb 23. halálos közlekedési balesetek

i hi/tr bzs -cz

1971. szeptember 14.

kisszállás határában rakonczai józsef 21 éves gépkocsivezető figyelmetlenül motorozott és elgázolta a gyalogosan haladó gyetvai jános 45 éves mezőőrt, aki súlyos sérüléseibe a kórházban meghalt. a motorkerékpár vezetője súlyos, utasa könnyű sérülést szenvedett. a rendőrség a baleset ügyében eljárást indított.

kiskunmajsán nyerges ferenc 48 éves lapkihordó szabálytalanul kerékpározott és összeütközött egy vele szemben haladó vontatóval, amelyet lászló dezső vezetett. a kerékpáros a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek vizsgálata folyamatban van.

egercsehi és monosbél között németh józsef 37 éves olvasztár nagy sebességgel, figyelmetlenül vezette motorkerékpárját és nekiütközött egy tehergépkocsinak. németh józsef és a motorján utazó vitányi imre, 30 éves ózdi segédmunkás a helyszínen meghalt.

ugyancsak elővigyázatosság nélkül motorkerékpározott csehimindszent községben hodwagner imre 27. éves géplakatos is; az egyik utkanyarban a vezetőtartó oszlopnak ütközött és életét vesztette. /mti/

9.20/bzs

- 19 -

9.05

bb 22. halálos vasuti balesetek

i hi/tr bzs -cz

1971. szeptember 14.

székesfehérvár és dinnyés között a budapestről nagykanizsa felé haladó személyvonat halálra gázolta kósa endre 46 éves pályafenntartási segéd munkást. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult.

porcsalma és ökörítőfülpös vasutállomások között tiltott helyen, a sinek között akart átmenni mihók antalné 76 éves csengeri lakos és egy személyvonat halálra gázolta.

a sinek között lette halálát sídó ernő 45 éves somlóvásárhelyi segéd munkás is, aki a helybeli vasutállomás területén szabálytalanul közlekedett, s egy vasuti szerelvény elgázolta./mti/

bb 24. kivégezték a hajdúhadházi gyilkost

tm/ny -cz

1971. szeptember 14.

varga józsef pénzszerzés céljából 1970. november 26-án hajdúhadházon megfojtotta a 73 éves egyedül élő, özv. hadházi lászlónét. ezért a debreceni megyei bíróság halálra ítélte. az ítéletet a legfelsőbb bíróság helybenhagyta. az elnöki tanács az elítélt kegyelmi kérelmét elutasította. az ítéletet kedden végrehajtották./mti/

1030

-20-

bb 25. hazaérkezett jugoszláviából a hazafias népfront küldöttsége - bencsik istván nyilatkozata

t tf/tr bzs -cz

1971. szeptember 14.

a hazafias népfront országos tanácsának delegációja, amely a jugoszláv dolgozó nép szocialista szövetségének meghívására egyhetes látogatást tett jugoszláviában, kedden délelőtt hazaérkezett budapestre. a bencsik istván főtitkár által vezetett delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, barati józsef, az országos tanács titkára, sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára fogadta. megjelent a fogadtatásnál svetožar starcević, a budapesti jugoszláv nagykövetség ideiglenes ügyvivője.

repülőtéri nyilatkozatában bencsik istván elmondta az mti tudósítójának, hogy a látogatás során alkalmuk volt megismerkedni a jugoszláv dolgozó nép szocialista szövetségének munkájával, országos szinten és területileg is, az egyes köztársaságokban, a fővárosban és tartományokban. a magyar delegáció találkozott és tárgyalásokat folytatott a jugoszláviai szövetség vezetőivel, veljko milatović elnökkel és ali sukrija főtitkárral.

- látogatásaink, személyes élményeink alapján meggyőződhattünk arról - hangsúlyozta bencsik istván -, hogy a jugoszláv dolgozó nép szocialista szövetsége igen széles tömegbázisra támaszkodva rendkívül kiterjedt munkát végez, eredményesen mozgósítja a lakosságot a szocialista építés feladataira, a jugoszláv kommunisták szövetsége programjának megfelelően. ez volt a benyomásunk a különféle ipari, mezőgazdasági üzemekben tett látogatásokon, belgrádon kívül újvidéken, ljubljánában, szarajevóban is. olyan tapasztalatokat szerezhettünk, amelyeket idehaza is jól kamatoztathatunk népfront-munkánkban.

- a jugoszláv szövetség vezetőivel folytatott tárgyalásokon - a kétoldalu mozgalmi kapcsolatokon kívül - szóba kerültek a legfontosabb nemzetközi kérdések is. mindenekelőtt az európai biztonsági értekezlet, amelynek összehívása érdekében sokat tehetnek, hathatós tevékenységet fejthetnek ki a különböző országokban működő tömegmozgalmak, társadalmi szervezetek. egyetértés mutatkozott az indokinaí népek szabadságküzdelmének támogatásában és a tekintetben is, hogy segíteni kell a haladó arab népek harcát. a széleskörű külkapcsolatokkal rendelkező jugoszláv dolgozó nép szocialista szövetsége arra törekszik, hogy a jövőben még szorosabbra fűzze, elmélyítse kapcsolatait a magyar hazafias népfront mozgalommal is - mondta befejezésül a népfront főtitkára./mti/

10.55/bzs

- 21 -

110

bb 26. szeptember 26-án rendezik a tartalékosok honvédelmi versenyének második országos bajnokságát - sajtótájékoztató az mhsz-ben

t vt/tm bzs -cz

1971. szeptember 14.

kedden délelőtt sajtótájékoztatót tartottak a magyar honvédelmi szövetség országos központjában. szabó gyula alezre-des, az országos központ osztályvezetője bejelentette, hogy - a fegyveres erők napja eseménysorozatához kapcsolódva - szeptember 26-án rendezik meg miskolcon a festői szépségű csanyik völgyben a tartalékosok honvédelmi versenyének második országos bajnokságát. ez a versenyforma a tartalékos klubokból indul el községi, járási, üzemi, városi, fővárosi kerületi versenyeken, majd a megyei, illetve budapesti döntő után jutnak el a korcsoportokként győztes csapatok az országos bajnokságra. ebben az évben az eddig lezajlott versenyeken csaknem 50 000-en vettek részt: tartalékos tisztek, tiszthelyettesek, illetve tisztsek és honvédek is. a szeptember 26-i országos bajnokságon 5-5 tagból álló 40 csapat indul, tehát összesen 200-an versenyeznek. a bajnokságon nehéz terepviszonyok és versenyfeltételek közepette küzdenek majd a csapatok. mindez sokoldalú katonai felkészültséget, állóképességet, leleményességet és ügyességet követel a versenyzőktől. a versenyszámok: térkép alapján kell tájékozódni a terepen, tájoló segítségével megtalálni bizonyos pontokat és meghatározni, hogy éppen hol vannak. helyet kap a versenyen pisztoly és kispuska-lövészet, kézigránát-dobás is. lényegében a katonai járőrök feladatait hajtják végre a versenyzők.

az országos bajnokságot színes, változatos kulturális műsorral, haditechnikai eszközök bemutatójával egybekötve bonyolítják le. /mti/

---

bb 27. üzemi nyelvtanfolyamok

vid/kz bzs -cz

1971. szeptember 14.

a tit hajdu-bihar megyei szervezetének kezdeményezésére az idén debrecen legnagyobb gyáraiban 15 nyelvtanfolyam indult. valamennyi alkalmazza a legkorszerűbb audiovizuális eszközöket. az üzemi tanfolyamoknak csaknem 200 hallgatója van, köztük sok kiváló szakmunkás. a debreceni biogal gyógyszergyár, magyar gördülőcsapágy művek, mezőgazdasági gépgyárának, a műanyaggyárnak évről-évre bővülnek nemzetközi kapcsolatai, ennek szervezésébe, bonyolításába sokkal jobban bekapcsolódnak az idegen nyelvet ismerő és értő gyári szakemberek. /mti/

11.00/bzs

- 22 -

11/15

bb 28. „megfiatalodik,, a négyszáz éves debreceni kollégium

vid/kz bzs -cz

1971. szeptember 14.

mintegy 35 millió forintos költséggel korszerűsítik és bővítik a több mint négyszáz éves debreceni református kollégium épületét, s ezzel jelentősen „megfiatalodik,, az ország egyik legrégebbi oktatási intézménye. a belső udvaron lévő internátusi épület harmadik emeletet kap. a földszinten, első és második emeleten tanulnak majd a diákok, a 3. emeletet pedig internátusnak rendezik be. a régi kályhafűtés helyett bekapcsolják az ősi épületet a város távfűtési hálózatába. a belső udvar boltíves arkádjait zárt folyosóvá építik át.

a kollégium épületének modernizálása közben gondosan vigyáznak az értékekre. így például megmaradnak az évszázados főtárfalépcsők. csupán annyi a változás, hogy a földszintről az első emeletig deszka burkolatot kapnak a leginkább megkopott falépcsők. az európai híri kollégiumi könyvtárba speciális fűtést terveznek. /mti/

---

bb 29. fock jenő fogadta az indiai külkereskedelmi minisztert

t sl/pá ie bzs -cz

1971. szeptember 14.

fock jenő, a kormány elnöke kedden délelőtt hivatalában fogadta l. n. mishra indiai külkereskedelmi minisztert.

az eszmeccserén részt vett dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, valamint c. b. muthamma asszony, az indiai köztársaság budapesti nagykövete is.

x x x

a nap folyamán dr. lőrinc imre, a nehézipari miniszter első helyettese is fogadta az indiai külkereskedelmi minisztert. ennél a megbeszélésnél is jelen volt az indiai nagykövetasszony. /mti/

11.05/bzs

- 23 -

11/15

bb 30. az első új cukor - megkezdődött az idény a hatvani cukor-
gyárban

vic/kz/ny -cz

1971. szeptember 14.

a mátravidéki cukorgyárak hatvani gyárában kedden reggel hat órakor megindultak a gépek és megkezdtek az ideai cukorrépa feldolgozását. a gyár termőközetében a hozamok valamivel kedvezőbbek a várható országos átlagnál: holdanként 192 mázsára számítanak. az idő kedvez a cukorrépa szedéshez és a cukortartalom is biztató. az első napon 15.2 százalékos cukortartalmat mértek és ez várhatóan tovább növekszik. a gyárnak több mint ezer vagon cukorrépa készlete van raktáron, így biztosítva van a folyamatos termelés.

az első napon 250 vagon répából készült cukor.

a hatvani gyár az idény új feltételek között kezdte az idényt. heves megye két szomszédos cukorgyára - a hatvani és a selypi, - mátravidéki cukorgyárak néven egyesült és ebben az évben először közös program alapján termel. a mátravidéki cukorgyárakban készül a magyar cukornak körülbelül egynegyede, így kiemelkedő szerepük van az ellátásban. teljes egészében gépesítették már az üzemeknél a répa berakást és gondoskodtak a folyamatos vasúti szállítás zavartalanságáról is. a vállalat két gyárának napi kapacitása meghaladja az ötszáz vagon és előreláthatólag december közepéig befejezik az idényt. /mti/

--

bb 31. a kiosk budapesti küldött ügyülése

i ol/tr/ny ie -cz

1971. szeptember 14.

napjainkban 18.082 kisiparos tevékenykedik a fővárosban. képviselőnkben 66 küldött részvételével, kedden tartotta ülését a sörház utcai székházban a kiosk 6. budapesti küldöttgyűlése, amely résztvett csikesz józsefné, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, homolay lászló dr. a könnyűipari minisztérium osztályvezetője és szabó piroska, a budapesti nőtanács elnöke is.

/folyt köv/

-24-

11.30/ny

1145

bb 31. a kiosk...1.folyt/n

dr. juhász zoltánné, a kiosk budapesti titkára ismertette a kisiparosok budapesti választmányának beszámolóját. elmondotta többek között: a negyedik ötéves tervben a szocialista szektor jelentős fejlődése mellett a kisipari szolgáltatások 14-15 százalékos növelésére van szükség. ehhez adottak is a feltételek: a kisiparosok létszáma az elmúlt négy esztendő alatt 1840 fővel emelkedett, s az általuk végzett munkák értéke mintegy 18 százalékkal nőtt, s a beszámolási időszak alatt összesen négy milliárd 259 millió forint volt. a főváros lakosságának nyújtott szolgáltatások mintegy 45 százalékát végezték kisiparosok. vannak azonban olyan szakipari ágazatok, mint például az építő- és szerelőiparok - amelyekben még mindig nem tudják kielégíteni az igényeket. jó az ügyvezetett divatszakkák munkaellátottsága, míg néhány - főként idényjellegű - szakkáknál nincs teljesen kihasználva a kapacitás.

a beszámoló hangsúlyozta, hogy általában megnőtt a kisiparosok megbecsülése, sok fővárosi kisiparos kapott a közel múlt években miniszteri, fővárosi tanácsai kitüntetések, okleveleket, kedvező légkörben végzik munkájukat.

fokozatosan pótolni kell a munkában megfáradt, idős mesterek tevékenységét, mivel a jelenlegi létszám 45 százaléka már elérte a nyugdíjkorhatárt. ez is egyik oka annak, hogy az elmúlt négy esztendőben 4983-an szüntették meg ipari tevékenységüket - ugyanez idő alatt 6823 iparjogositványt adtak ki/, s a fővárosi kisiparosok több mint 10 százaléka nem fő foglalkozásként, hanem munkaviszony vagy nyugdíj mellett folytatja iparát. bár harminccal több gépjárműjavító-szerelő dolgozik ma a fővárosban, számuk mindössze 235, százhattal több a kőműves, de összlétszámuk csupán 441. nagyon kevés - 68 - a központi fűtés-szerelő, s ugyancsak kevésnek bizonyul a 106 tetőfedő és a 263 vízvezeték-szerelő kisiparos a budapesten adódó munkákhoz.

a meglévő kapacitások jobb kihasználása érdekében több mozgalom is indult a kisiparosok körében. ilyen a „kisiparosok a lakosság szolgálatában”, amelynek keretében négy év alatt 26.000 esetben küldtek ki kisiparost, igen szokszor munkaszüneti napokon és az esti órákban is. másik kezdeményezésük: a külső kerületekben a benzinkutaknál feltűntetik a vasárnap is dolgozó gépjárműjavító- és szerelő kisiparosok névsorát, címét, s hasonlóan, a színvonalasabb szolgáltatás érdekében, szervezték meg a férfi és női szabók, valamint a kozmetikusok ingyenes szakmai tanácsadó szolgálatát, a jelenleginél is jobb és gyorsabb munkát tudnának végezni azonban a kisiparosok, ha nem akadozna az anyagellátás, s könnyebben juthatnának ügyes, korszerű kisgépekhez. mert a kisiparosok is lépést szeretnének tartani a fejlődéssel, ennek érdekében rendezték meg a 224 szakmai továbbképző tanfolyamot, amelyen négy év alatt 12.627-en vettek részt. emelkedett a mestervizsgát tett kisiparosok száma is.

/folyt köv/

-25-

11.35/ny

1145

bb 31. / a kiosz.....2.folyt/ny

a szerzett tudást, a „műhelytitkokat„ szívesen adják át a fiataloknak. jelenleg 2.200-an tanulnak szakmát kisiparosoknál de jóval több tanulót tudnának fogadni az idén. a tanulót igénylő kisiparosok 33 százaléka maradt utánpótlás nélkül.

szó volt a választmány beszámolójában a kisiparosok más gondjairól - így például az adózás kérdéseiről, a szervezeti problémákról is. a beszámolóban is elítélték azt a nem nagy számú, de a kisiparosok tevékenységére árnyékot vető ügyeskedőt, akik nem tartják tiszteletben a törvényeket, s megkárosítják megbízóikat. örvendetes jelenség azonban, hogy a lakosságtól érkező panaszok száma csökkenő tendenciát mutat.

a beszámolót vita követte.

/ folyt. köv./

bb 32. „fiatalodnak,, a vas megyei termelőszövetkezetek

vid/kz bzs -cz

1971. szeptember 14.

a vas megyei mezőgazdasági nagyüzemeknek egyik nagy gondja a munkaerő fokozatos elöregedése. a gépesítés enyhítette ugyan az ezzel kapcsolatos problémákat, mégis nyitott kérdés, kik lesznek a sokmilliós örökség gazdái. a kérdést megvizsgálta a tsz-ek sárvári területi szövetsége is. felmérése szerint az érdekvédelmi köréhez tartozó tsz-ekben - a sárvári és a celledömölki járásban - 14.373 szövetkezeti tag dolgozik, s 62.4 százalékuk 55 évesnél idősebb.

a modern gépsorok, a kemizálás, a szakosított telepek, fiatal, képzett munkaerőgárdát igényelnek. az új technológiák elterjedésével a termelőmunka tagozódása is megkezdődött, s ehhez a felső- és középfokú képzettségű szakemberek mellé is mind több specialistára, szak- és betanított munkásra lesz szükség.

/folyt. köv./

11.45/bzs

- 26 -

11.50

bb 32. „fiatalodnak,, ... 1. folyt./bzs

a szövetség szakemberei megállapították: az elmúlt években megindult már egy fiatalodási folyamat, többen tértek haza az iparból is, s kérték felvételüket a tsz-be. ezt a folyamatot azonban lassítja, hogy egyelőre még nem mindenben azonosak a szövetkezetben a társadalombiztosítási juttatások az ipárral. javasolták, hogy a tsz-ek maguk is segítsenek ezeken a gondokon. egyrészt a szülők kedveltessék meg gyermekeikkel a mezőgazdasági munkát, másrészt a tsz segítse a fiatalokat a településben, a családalapítás feltételeinek megteremtésében. simaságon, kemenesszentmárton, vassurányban és még egy sor helyen a tsz-ek jelentős anyagi hozzájárulásával társasházakat építenek a fiatalok. simaságon már egy új, modern falurész épült fel a tsz-ben dolgozó fiatalok házaiból.

a nemzedékváltás hatása, ténye a függetlenített vezetők körében is tapasztalható. a szövetség javasolta, hogy a tsz-ek vizsgálják felül a káderfejlesztési terveiket, s a fiatalok közül képzett, vezetésre alkalmas helyetteseket neveljenek ki a különböző posztokra. felhívták a figyelmet a gyakornokokkal való fokozottabb törődésre is, mivel a tapasztalatok szerint a fiatal szakembereket nem mindenütt bízzák meg konkrét feladatokkal, s anyagilag sem teszik őket érdekeltté a szakmában.
/mti/

--

bb 33. „olvasó népért - olvasó gyermekekért,, - gyermekkönyvtárosi napok szolnokon

vid bzs -cz

1971. szeptember 14.

az ország legnagyobb gyermekkönyvtári hálózatával rendelkező szolnok megye ad otthont az idén a gyermekkönyvtárosok találkozójának. kedden szolnokon a megyei verseyi ferenc könyvtárban bárdi imre, a megyei tanács elnökhelyettesének ünnepi szavaival megnyitották a négynapos rendezvénysorozatot.

heves, nógrád és szolnok megyéből, valamint az ország különböző részeiből összesereglett gyermekkönyvtárosokon kívül, részt vesz a négynapos munkában a magyar írók szövetsége ifjúsági irodalmi szakosztálya is. lengyel vendégek is érkeztek a tanácskozássra: barbara bialkowska, a lengyel állami könyvtár könyvi és olvasótermi intézetének munkatársa és krysztyna slawinska, a lengyel művelődésügyi minisztérium könyvtári főosztályának főfelügyelője.

/folyt. köv./

11.50/bzs

- 27 -

12.00

bb 33. /„olvasó népért ... 1. folyt./bzs

a találkozó résztvevői az első napon megismerkedtek a vendéglátó megye könyvtári helyzetével. a verseggy ferenc könyvtár aktív közreműködésével 19 szép gyermekkönyvtárral rendelkezik a megye, ezenkívül valamennyi városi és községi könyvtárban tartanak rendszeres gyermekfoglalkozásokat. a beiratkozott ifjú olvasók száma jóval meghaladja a harminchárom ezeret. a könyvet szerető gyermekek csaknem kétszázhetven ezer kötet között válogathatnak. a könyvek iránti érdeklődésüket mutatja, hogy 1970-ben több mint egy millió kötetet kölcsönöztek.

↳ könyv

a megnyitó napján hegedüs andrás főiskolai tanár „az ifjúsági szépirodalmi folyóirat szerepe a gyermekek olvasóvá nevelésében”, tuskés tiber tanár pedig a gyermekkönyvek illusztrációjáról tartott előadást. szerdán délelőtt mezőtúrra látogatnak a résztvevők, ahol a gyermekek számára készült ismeretterjesztő művekről, valamint gyermekkönyvtárak csoportos foglalkozásainak lengyel tapasztalatairól tanácskoznak.

szolnokon megnyitják a „gyermekeink nökyvei”, című kiállítást, majd „játsszunk színházat”, jelszóval szabálytalan gyermekmüsort mutatnak be, weöres sándor verseiből. csütörtökön jászberényben a megye egyik legszebb gyermekkönyvtárában tesznek látogatást, pénteken pedig a gyermekek könyvtári el látásával foglalkoznak. a négynapos tanácskozást darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke zárja be./mti/

--

bb 34. Létszámgyarapítás helyett műszaki fejlesztés - öt év alatt másfél milliárd forinttal gyarapszik az ipari termelés gyulán

vid bzs -cz

1971. szeptember 14.

dinamikusan fejlődött gyula ipara a harmadik ötéves tervben, az új ötéves terv előirányzatai azonban jóval nagyobbak-állapították meg a városi tanács vb keddi kibővített ülésén, amelyen fő napirendi pontként a tervek végrehajtásának előkészületeit vizsgálják. gyulán öt év alatt 661 millió forintot fordítanak iparfejlesztésre. többek között bővül világhírű gyulai kolbászt gyártó husüzem, a tejporgyár, a budapesti telefongyár gyulai üzeme, a harisnyagyár, az építőipari vállalat. új szövetkezeti butorgyár épül az északi ipartelegen, fejlesztik a nyomdát, a szabók szövetkezetét. a tervek szerint 1975-ben az ipari termelés gyulán eléri a 2 milliárd 732 millió forintot és ez másfél milliárddal haladja túl az 1970. évi eredményeket.
/folyt. köv./
11.53/bzs

- 28 -

1205

bb 34. /létszámgyarapítás ... 1. folyt./bzs

korábban úgy tervezték: az új ötéves terv idején 1150 fővel gyarapítják az ipari munkások létszámát. kiderült azonban, hogy egyes vállalatok máris munkaerő gondokkal küzdenek, ezért menetközben módosítják a terveket, nem annyira létszámnöveléssel, mint műszaki fejlesztéssel, új technológiai eljárások alkalmazásával biztosítják a többtermelést, egyébként az iparfejlesztési tervek végrehajtására az előkészületek jó ütemben haladnak gyulán. /mti/

--

bb 35. sajtótájékoztató a vvk francia pavilonjában

t sb/tm/ny ie -cz

1971. szeptember 14.

a vadászati világkiállításon kedden raymond lefevre, francia nemzeti megbízott sajtótájékoztatón mutatta be franciaország pavilonját az újságíróknak. kiállításukon számos műremek jelzi, hogy a művészetek minden ágában jelentős művekre ihlette az alkotókat a vadászat. nagy gobelinek, metszetek, festmények, szobrok, porcelán- készletek, dísz tárgyak sokasága példázza, hogy kiváló műszek foglalkoztak ezzel a témával. a pavilon egyik folyosóján „fotók”, láthatók, ezek alkotói vadászok, akik puska helyett teleobjektívvel „ vadásznak”, az erdők és mezők lakóira.

franciaországban két millió a vadász, és négy millió a sport-horgász. ezért az ország iparában tekintélyes helyet foglalnak el a vadászfegyvereket és horgász-eszközöket gyártó üzemek, amelyek most legkorszerűbb termékeik széles választékából adnak izelítőt a pavilonban. franciaország állandó feladatnak tekinti a vadászati és sporthorgászati lehetőségek növelését. nemcsak a vad- és halállomány megújításáról gondoskodnak, hanem el akarják érni, hogy az ország területének legalább egytizede vadvédelmi terület legyen. az utóbbi két évben újabb szervezeti módszer segítségével küzdenek a folyók szennyezettségének csökkentéséért. a vízgyűjtő területeken felállított helyi vízvédelmi központok az üzemek kötelező anyagi hozzájárulásainak révén összegyűlt összegekből szervezik és támogatják a legnagyobb vízszennyező góccok megszüntetését segítő beruházásokat. /mti/

12.00/ny

--
-29-

1210

bb 36. komló - gondok és eredmények

vid/ny -cz

1971. szeptember 14.

sok év óta nem volt olyan gyenge termés a komlóskertekben, mint az idén. mint ismeretes: a komló fontos nyersanyaga a sörgyártásnak, a tobozokból nyert aranyárga lupulin adja a sör jellegzetes, kesernyés ízét. a hosszantartó nyári aszályt rosszul viselte el a komló, s most kevés és kicsi tobozokat szüreteltek az indákról.

a bolyi állami gazdaságban, az ország legnagyobb és legjobb komlótermelő üzemében, kedden ért véget a termés betakarítása, s az eredmény: négy mázsa toboz holdanként. ennél kevesebb utoljára 1963-ban termelt, azóta mindig öt mázsa felett volt itt a hozam. sőt 1967-ben 730 kilót szüreteltek holdanként - ez azóta is országos rekordnak számít. a termés minőségével sem lehet dicsekedni: közepesnek felel meg.

egy importált komlófajta azonban nagy meglepetést okozott a szakembereknek: a pusztító aszály ellenére kilenc mázsa tobozt adott holdanként. ezt a kitűnő fajtát bácskában - újvidék környékén - nemesítették ki, ahol a nyár rendszerint forró és esőtlen. a bolyi állami gazdaság évek óta szaporítja a bácskai komlót és az idén már nyolc holdon termelt. a legjobb minőséget is ez a fajta adta, felülmulva a híres francia komlót.

a bolyi gazdaság - az ideiglenes tapasztalatok nyomán - bácskai komlóval cseréli fel a jelenlegi fajtákat. egyúttal megkezdte a nagyobb ütemű elszaporítását, hogy más komlótermelő gazdaságokat is elláthasson dugvánnyal. a jelek szerint tehát megtalálták a jövő komlófajtáját, amely száraz időjárásban is több és jobb termést ad, mint bármelyik hazánkban jelenleg termelt fajta. /mti/

--

bb 38. bővítik diósgyőr új lakótelepét

vid/kz/ny -cz

1971. szeptember 14.

tovább bővítik diósgyőrről az ugynevezett bulgárföldön a néhány évvel ezelőtt elkészült új lakótelepet. nyugati részén - megszünt peremesi kisvasút nyomvonalát mentén - házigyári panelekből hatszázegyet lakást és egy kétszáz személyes óvodát építenek. a központi fűtéses összkomfortos lakásokban az eddiginél jóval nagyobb, ugynevezett lakókonyhákat alkalmazzák ki. az új lakóházak alapozását kedden kezdték meg. /mti/

12.05/ny

-30-

12/5

bb 37. tízezer élelmiszergazdasági szakmunkást képeznek békés megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/kz/ny tné -cz

1971. szeptember 14.

a negyedik ötéves terv időszakában tízezer új élelmiszergazdasági szakmunkást képeznek békés megyében - mutattak rá a megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden békéscsabán megtartott ülésén. a tiszta 2. vízlépcső üzembehelyezése után csak például öntözéshez magas szinten értő szakmunkásból több ezerre lesz szükség ezen a tájon s ugyanakkor a meglévő és újonnan épülő, korszerű szakosított állattenyésztő telepek is jól képzett szakmunkásokat várnak. a mezőgazdasági üzemekben nagyarányú nyugdíjazás várható. az ezzel párhuzamosan végbemenő fokozott gépesítés ugyancsak nem valósítható meg szakmunkások nélkül. a vb mindezek mellett rámutatott, hogy a szakmunkás képzés helyenkint még tapasztalható alacsonyulása sok vonatkozásban akadályozza e program végrehajtását. a legutóbbi felmérések szerint ugyanis a szakmunkások egy része még mindig nem a képzettségének megfelelő helyen dolgozik s emiatt sokan elvándoroltak lakóhelyükről vagy újabb szakmát tanultak. nem megfelelőnek ítélték az ülésen a szakmunkásképzés feltételeit sem. az iskolaépületek - mint rámutattak - elavultak, a kollégiumok zsúfoltak és korszerűtlenek a gyakorló gépek. mindez megnehezíti az alapos felkészülést. a vv egyidejűleg állást foglalt a képzés folyamatossága mellett is. a technika s az alkalmazott technológiák gyors fejlődése ugyanis megköveteli, hogy a szakmunkások folyamatosan tovább bővítsék ismereteiket. /mti/

--

bb 39. a jövő célja: a minőség mutató legyen az anyagi ösztönzés alapja a termelő egységeknél - 1972-től új minőség mutatórendszer az élelmiszeriparban

vid/ny -cz

1971. szeptember 14.

pécsett tanácskoztak kedden az ország hatósági élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézeteinek igazgatói, és a mém képviselői. az értekezleten több fontos témával foglalkoztak. megvitatták az élelmiszerek minőségének 1971. első félévi alakulásáról készített jelentést ebből megállapítható, hogy az élelmiszerek minősége általában javult, kedvező irányba a változás.

/folyt köv/
12.15/ny

-31-

12/5

bb 39. / a jövő célja.....folyt/ny

azonban a fejlődés üteme nem tart lépést a fogyasztói igények fokozódásával. a termelő üzemeknek az eddiginél nagyobb mértékben kell foglalkozni az élelmiszerek minőségvédelmével és a minőség fejlesztésével. a vizsgálatok jellemző konkrét tapasztalata, hogy míg a tej és söripar termékeinek minősége lényegesen javult, a cukor-, a gabona, a hűtőipari-, valamint a szeszipari termékeké viszont jelentősen romlott a korábbi időszakhoz képest. a fiatal, s nagy igyekezettel fejlődő hűtőipar termékeinél például sokkal nagyobb gondot kell fordítani a súlyhiány, az osztálybasorolás hibáinak megszüntetésére. a szesziparban egyebek mellett a higiénés körülmények kifogásolhatók súlyosan.

az igazgatói tanácskozás kiemelt témája volt az új minőség mutatórendszer, amely a tervek szerint 1972 januárjában lép életbe és lehetővé teszi, hogy a termelő üzemek, vállalatok, valamint a hatósági élelmiszer ellenőrző intézetek meghatározott időszakonként, azonos értékelési alapokon vizsgálják a termékek minőségének alakulását. ehhez eddig hiányoztak a megfelelő műszaki- gazdasági mutatók. az új mutatórendszer bevezetésével azt szeretnék elérni, hogy a minőség legyen a későbbiek során az anyagi ösztönzés alapja a termelő egységeknél, azaz a minőség alakulása szoros összefüggésbe kerüljön az anyagi érdekeltséggel. gyakorlatilag ez azt jelenti majd, hogy egy-egy iparág éves munkájának megítélésénél, - többek között a nyereségprémium megállapításánál - a minőség alakulása meghatározó lesz. /mti/

---

bb 40. tanévnyitó a szegedi orvostudományi egyetemen

vid bzs -cz

1971. szeptember 14.

a szegedi orvostudományi egyetem tanévnyitó ünnepségét kedden tartották meg a szegedi egyetemek dugonics téri központi épületének aulájában. dr. tóth károly rektor mondott ünnepi beszédet, s köszöntötte az egyetem 298 elsőéves hallgatóját, akik közül száznyolcvankilencen az általános orvosi-, huszonötven a fogorvosi- és nyolcvannégyen a gyógyszerészkarra iratkoztak be. a tanévnyitó ünnepségen dr. tóth károly rektor átadta az egyetem egykor végzett hallgatóinak a gyémánt és arany diplomákat. gyémánt diplomát nyújtott át dr. kovács ferenc nyugalmazott egyetemi tanárnak. arany diplomát kapott dr. bartha istván intézetvezető főorvos, dr. czakó józsef nyugalmazott igazgató-főorvos, dr. görgényi-göttche oszkar nyugalmazott tudományos igazgató, dr. horváth miklós nyugalmazott minisztériumi osztályvezető, dr. kerekes endre nyugalmazott körzeti orvos, dr. székely istván főorvos, ertsey tiber nyugalmazott gyógyszerész, kálmán anna nyugalmazott gyógyszerész, kra:tsmar-smogrovics árpád nyugalmazott gyógyszerész. /mti/

12.45/bzs

- 32 -

13

bb 41. tanévnyitó a nyíregyházi tanárképző főiskolán

vid bzs -cz

1971. szeptember 14.

a nyíregyházi tanárképző főiskola kedden tartotta tizedik tanévnyitó ünnepségét. az új tanév feladatait kovács józsef főigazgató vázolta megnyitó beszédében. majd 404 elsőéves - 331 tanár- és 73 tanítószakos - hallgató tette le az esküt. a nappali tagozat négy évfolyamán összesen 1220 hallgató kezdi meg tanulmányait. közülük 900, a hallgatók háromnegyedrésze kap kollégiumi ellátást, első ízben indul óvónőképzés a főiskola székhelyén kívül hajduböszörményi óvónőképző intézetében.

a tanévnyitón egy vas, hét gyémánt és tizenkét aranydiplomát nyújtottak át idős nevelőknek. az egyetlen vasdiplomás rektor józsef volt, kiskállói nevelő. /mti/

---

bb 42. jövőre is „vásárjogot”, kér szeged - a városi tanács bülése

vid-kz/tné bzs -cz

1971. szeptember 14.

a szegedi ipari vásár, és a fesztivál idején rendezett mezőgazdasági kiállítások tapasztalatait, az elkövetkező évek ezzel összefüggő terveit vitatta meg keddi ülésén a szegedi városi tanács végrehajtó bizottsága. az idén új helyen - a marx téren rendezett nagyszabású ipari seregszemlén - mint rámutattak - 115 hazai és 50 jugoszláv vállalat vett részt. a vásár külsőségeiben és színvonalában egyaránt felülmúlta a korábbiakat: több mint 200 millió forint értékű üzletkötéssel és közönség-rekorddal zárult. a vásár látogatóinak száma meghaladta a 80 ezret, az országos őszibarack-, bor- és a virág-bemutatókat pedig 13 ezren keresték fel.

a gazdasági bizottság 1971. évi határozata szerint azonban a jövőben csak két évenként lehet ipari vásárt rendezni. szegednek - hangoztatták az ülésen - ez többféleképpen is gondot jelent. egyrészt a szegedi ünnepi hetek tradíciója megköveteli, hogy minden évben színvonalas kiegészítő rendezvény fogadja a városba látogatókat, másrészt a közelmúltban rábukkantak arra a dokumentumra, amely szerint a városban 1876-ban volt az első országos ipari vásár, s ennek centenáriumáról szeged nagyszabású vásárral akar megemlékezni. a szegedi ünnepi hetek kiegészítő rendezvényeként a tervek szerint a „szövetkezetek a lakosság szolgálatában”, továbbá élelmiszergazdasági és egészségügyi bemutatókat rendeznek majd, az 1976-ban esedékes centenáriumi vásárra - a gazdasági bizottság által előírt egyéves kihagyásokkal - azonban csak úgy kerülhet sor, ha az új előíráshoz képest szeged egy rendkívüli vásárra is jogot kap. a végrehajtó bizottság éppen ezért elhatározta, hogy ezt a rendkívüli vásárjogot 1972-re kéri az illetékes szervektől. ez az egy év „haladék”, lehetőséget adna a vásárt későbbiekben pótló rendezvények előkészítésére is. /mti/

13.00/bzs

- 33 -

13

bb 43. a huszszázadik bérlőt köszöntötték a vígszínházban

t nn/pá zs bzs -cz

1971. szeptember 14.

kedden virággal, ajándékkal köszöntötték a vígszínház igazgatóságán török györgynét, a fővárosi 28-as szakmunkásképző intézet tanárnőjét, a színház huszszázadik bérlőjét. a társulat nevében várkonyi zoltán igazgató és róna lászló gazdasági igazgató üdvözölte thália régi hívét, aki 1958 óta rendszeres látogatója a vígszínház előadásainak. /mti/

--

bb 44. budapestre érkezett az ndk minisztertanácsa sajtóhivatalának elnöke

k zs bzs -cz

1971. szeptember 14.

dr. várkonyi péter államtitkárnak, a minisztertanács tájékoztatási hivatala elnökének meghívására kedden délelőtt budapestre érkezett kurt blecha, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsa sajtóhivatalának elnöke.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. várkonyi péter, simon ferenc, a tájékoztatási hivatal elnökhelyettese, valamint siegfried barlen, az ndk magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

bb 45. időjárásjelentés

bzs -cz

1971. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 14-én 13 órakor:

párás idő

a sarkvidéki hideg levegő a skandináv-félsziget elárasztása után több hullámban áramlik a szovjetunió európai területe felé. eredeti észak-déli pályája a kontinenst elérve délkeleti irányúra fordult. így a hideg fő tömege a kárpát-medencét elkerülte, de gyengébb hullámai néhány fokos hőmérséklet csökkenést okoznak. európa nyugati részei felett a magasnyomású időjárás-képződés hatására csendes, száraz, az évszaknak megfelelő hőmérsékletű az idő.

/folyt. köv./
13.07/bis

- 34 -

138

bb 45. /időjárás ... 1. folyt./bzs

hazánkban hétfő: a keleti megyékben erősen felhős idő volt, a nap csak 2-4 óráig keresztül sütött. az ország többi részén a felhőzet felszakadozott és 5-8 óráig napfénytartamot jelentettek. a nyugati határszélen, az északi hegyvidék környékén és a tiszától keletre esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége 5 mm alatt maradt, csupán galyatetőről jelentettek 6 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet a naposabb helyeken 17-21, az esős területeken csak 14-16 fok között volt. ma hajnalra széles területen felhős idő volt, egy-két helyről kisebb esőt is jelentettek. 11 órára 13-19 fokig emelkedett a hőmérséklet. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 14,9 fok volt, a százéves átlagnál 2,2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, gyengén süllyed. a balaton vízének hőmérséklete 11 órakor síkfoknál 16 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, néhány helyen előforduló esővel. időnként kissé megélénkülő északi, északkeleti szél. a reggeli órákban párázódás, néhány helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 15-19 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 148 cm.

/mti/

--

bb 48. husz mázsa ivarérett csukát telepítenek a borsodi horgászvizekbe

vid/ny -cz

1971. szeptember 14.

érdekes megbízást kaptak a tojaki tiszavirág halászati termelőszövetkezet tagjai. az északmagyarországi horgászegyesület rendelkezésére a bodrogon és a tiszán rövidesen megkezdik az ivarérett csukák kihalászását. több mint husz mázsa ilyen hal kifogására kötöttek megállapodást, amelyeket az utánpótlás biztosítására az egyesület borsodi horgász vízeibe telepítenek. a csukák kihalászására és folyamatos elszállítására a hónap végén kerül sor. /mti/

13.15/ny

- 35 -

138

bb 46. 1975-re hatszorosára emelkedik a danuvia nagyatádi gyárának termelési értéke

vid/ny -cz

1971. szeptember 14.

a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén kaposvárott a danuvia központi szerszám- és készülékgyár nagyatádi 4. sz. gyárának jelenlegi helyzetét és fejlesztését vitatta meg. a volt gépjavitó állomást tavaly január elsején vette át a danuvia azzal a céllal, hogy a munkaerő gondok enyhítése mellett segítséget nyújtson a nagyatádi szabad férfi és női munkaerő foglalkoztatásához. az itt végzett beruházások eredményeként jelenleg már mintegy 300 főt foglalkoztató üzem működik. távlatban a gyárat főleg szerszámgyártásra kívánják fölfejleszteni, s a nagyatádi gyár termelési értéke 1975-re a tavalyihoz képest hatszorosára növekszik. a fejlesztés megvalósítására 63 millió forintos hosszulejáratu hitelt vettek fel a magyar beruházási banktól. /mti/

--

bb 47. próbatermelés az ország legkorszerűbb tésztagyárában

vid/ny -cz

1971. szeptember 14.

megkezdtek a próbatermelést gyermeklyen, az ország legnagyobb és legkorszerűbb tésztagyárában. az új üzem közös összefogással épült. a helybeli petőfi tsz, a fővárosi sütőipari vállalat és a tatabányai élelmiszer kiskereskedelmi vállalat közösen létesítette a nagyteljesítményű tésztagyárat. a társulásra az adta az ötletet a tsz-nek és a vállalatoknak, hogy a hazai tésztagyárak már nem tudják kielégíteni az egyre növekvő igényeket, s ezért nagy mennyiségű tésztát importálnak, így mindenképpen célszerű és kifizetődő, hogy a főváros közelében új tésztagyárat létesítsenek. üzembehelyezésével lényegesen csökkentik a külföldi tészták behozatalát.

az új üzem épületeit a gyermeklyi tsz saját erőből létesítette, az automata gépsorokat pedig a két vállalattal közösen vásárolták olaszországban. a különleges gépsorokkal teljes üzem esetén havonta mintegy 40 vagon tésztát készíthetnek. 43 féle terméket gyártanak, közöttük sokféle formájú és minőségű levestésztát, makarónit, spagettit, tarhonyát, kocka-metélt- és csuszatésztát. a gyár kapacitására jellemző, hogy évi 16 millió friss tojás a szükséglete. a forgóalappal együtt csaknem 50 millió forintos költséggel létesített új gyár használatból a társulás tagjai a beruházott tőke arányában részesülnek. /mti/

13.18/ny

-36-

bb 49. abdul reza pahlavi nyilatkozata

t jf/gg ie bzs -cz

1971. szeptember 14.

abdul reza pahlavi herceg, az iráni vadászszövetség elnöke kedden megtekintette a vadászati világkiállítást. benyomásairól az mti munkatársának elmondotta:

- a modern kor embere egyre inkább elszakad a természettől; ennek az eltávolodásnak megakadályozására, sőt az ember visszatérésének, elősegítésére felbecsülhetetlen szolgálatot tesz a vadászati világkiállítás, amely azt is bizonyítja, hogy már kiemelkedő sikerek is vannak ezen a téren. ha nem így lenne, akkor egyáltalán sor sem kerülhetett volna egy ilyen rangos nemzetközi találkozóra, nem sikerült volna összegyűjteni ilyen kiemelkedő, gazdag anyagot.

- iránban felkarolták a természetvédelem ügyét, jelentős lépéseket tettek a természeti javak megóvására, mégpedig úgy, hogy a természetvédelmet és a vadászatot nem külön, hanem szerves egységként kezelik. amennyire régi foglalkozás az országban a vadászat, annyira új dolog a vadvédelem, amelynek szakemberei azonban máris hallatnak magukról. sikerült megakadályozniok értékes vadfajok kipusztulását, és sokat tettek már az állomány minőségének javítására.

- magyarország a vadászat terén nagy eredményeket ért el, az ország szakemberei gazdag tapasztalatokat gyűjtöttek össze, és megállapíthatom azt is, hogy a két ország vadászatpolitikai céljai is egyeznek. úgy gondolom, a jövőben lesz alkalom a természetvédelem és a vadászat terén tapasztalatcserére és együttműködésre. /mti/

--

bb 50. kitüntetés

vid/fm bzs -cz

1971. szeptember 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. páhi ferencet, a szentesi levéltár igazgatóját nyugalomba vonulása alkalmából - eredményes munkássága elismeréseként - a munka érdemrend arany-fokozatával tüntette ki. a kitüntetést kedden hantosh Mihály, a csongrád megyei tanács elnökhelyettese adta át. /mti/

--

13.25/bzs

- 37 -

bb 51. új pártiskola-épület székesfehérvárott

vid/fm bzs -cz

1971. szeptember 14.

székesfehérvárott megkezdtek az oktatást a fejér megyei pártbizottság új pártiskola-épületében, ahol a megyei oktatási igazgatóság is helyet kapott. az épületben a nyolc tanterem kívül 300 személyes előadóterem és könyvtár áll oktatás-tanulás szolgálatában. az iskolához száz személyes kollégium is tartozik. /mti/

--

bb 52. sopronhoz csatolták a fertőrákosi vízitelepet - megoldódik a város vízellátása

vid-kz/tné bzs -cz

1971. szeptember 14.

a város vízellátásáról, a fertő tó fejlesztéséről tanácskoztak az illetékes szakemberek kedden sopronban. a megbeszélésen résztvett kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke és putz józsef, az észak-dunántúli vízügyi igazgatóság vezetője. mint rámutattak, sopron lakóinak az idén sok gondot okozott a tartós vízhiány. gyakran és nagyon jelentős korlátozásokat kellett bevezetni, a leginkább vízigényes üzem - a sörgyár - pedig csak a kapacitásának az egyharmadát használhatta a legmelegebb időszakban. e kérdés végleges megoldását hozza majd a fertőrákosi vízmű megépítése. ez mint közölték, október végén már megkezdí a vízszolgáltatást, s attól kezdve mintegy 18 ezer köbméter, a korábbinál hétezer köbméterrel több vizet kap naponta a város. behatóan foglalkoztak a tanácskozáson a fertő tavi vízitelep fejlesztésének kérdéseivel is. a soproni városi tanács - mint bejelentették - egy közelmúltban hozott határozatával a fertőrákosi területet közigazgatásilag is a városhoz csatolta. így lehetőség lesz a fertő tó partjának tervszerűbb és koncentráltabb fejlesztésére. /mti/

--

13.45/bzs

- 38 -

13.50

bb 53. bővítik a székesfehérvári távbeszélő központot

vid/kz bzs -cz

1971. szeptember 14.

megkezdődött a székesfehérvári távbeszélő központ bővítése és a távválasztó rendszer kiépítése. a központ bővítésével az év végére készülnek el a posta műszaki szakemberei. a munka befejezése után megszűnik a jelenlegi „áldatlan”, telefonhelyzet - a hosszú, néha félórás vonalra várakozások, a mellékapcsolások, az áthallások és egyéb hibák - székesfehérvárott. megváltoznak a telefonszámok is: szeptember 25.-től ötjegyű számokkal telefonálhatnak a székesfehérvári előfizetők.

a jövő év első negyedében befejeződik a távválasztó rendszer kiépítése is. azután a székesfehérvári előfizetők közvetlenül hívhatják budapestet, győrt, kaposvárt, veszprémet, szombathelyt, zalaegerszeget, siófokot, érdeket, vácot, gyöngyöst, miskolcot és szolnokot, s ez lényegesen meggyorsítja a távolsági távbeszélőforgalmat. /mti/

--

bb 54.a kiállítók dicsérik a magyar rendezőket

1 jf/pá/ny -cz

1971. szeptember 14.

a vadászati világkiállítás külföldi vendégei dicsérik a magyar rendezőket. véleményüknek így adott hangot c.i. bhatia india nemzeti megbízottja, aki tagja annak a négytagú tanácsnak, amely a kiállítókat képviseli a magyar rendezőkkel folytatott tanácskozásokon.

- a külföldi vadászok a földrészek, országok között utazva gyakran a tervezettnél tovább időznek magyarországon annyira szívélyes itt a vadász-vendéglátás. a vadászok és a természetjárók kicsit úgy tartják számon ezt az országot, mintegy „oázist”, ahol otthon érzik magukat és megpihenhetnek. nagyon jó dolog, hogy a magyar rendezők jóvoltából a világkiállításon is mindennapos gyakorlattá vált a baráti eszmecsere és a nagyfokú előzékenység. egy példát: néhány óra kellett csak ahhoz, hogy egész fűtőrendszert szereljenek fel az indiai pavilon mellett lévő állatkiállításon. ahogy hidegebbre fordult az idő, földes lászló miniszterhelyettes, a világkiállítás kormányfő-megbízottja többször is ellátogatott hozzánk, érdeklődött nincse valamilyen problémánk az állatokkal a gyors lehülés miatt, az, hogy nincs jórészt a rugalmas és előzékeny rendezőknek köszönhetőjük. india most állít ki magyarországon először élővadakat, de úgy gondolom nem utoljára.... /mti/

--

13.58/ny

-39-

14.30

bb 55. nagyszabású rekonstrukció vas megye könnyűiparában

vid/kz/ny -cz

1971. szeptember 14.

nagyszabású rekonstrukció kezdődött vas megye könnyűiparában. a lakástextil vállalat 260 millió forintot költ fejlettebb technológiák meghonosítására. felújítja a kikészítőket, szövődéket, festődéket, az energiaszolgáltatást. 80 millió forint hitelt kapott erre a célra. a jövőben korszerűbb termékekkel jelentkezik a piacon a vállalat, amely a hazai lakástextil termelés 80 százalékát adja. a napi 14.000 pár lábbelit gyártó savaria cipőgyár importgépek beszerzésével olyan kapacitást teremt, mellyel a termelés növekedését teljes egészében a termelékenység fokozásából produkálja. a rendelkezésre bocsátott 109 millió forint beruházási hitelt vállalati erőforrásokkal egészíti ki.

a szombathelyi pamutipar önerejéből fiatalodik. csak így tudja állni a versenyt a piacon, hogy termelékeny gépeket szerez be, s az eddiginél nagyobb választékot, korszerűbb textiliákat állít elő. a bútortipar forgácslapcsükségletét fedező nyugatmagyarországi fűrészek szombathelyi üzemében az idén 211 millió forint lesz a várható beruházási eszközfelhasználás. az üzem rekonstrukciója során épülő forgácslapcsarnokban évi 64.000 köbméter többlettermelésre számítanak. a tervezettnél jóval korábban elkészülő üzemrészben jövőre már termelnek. /mt/

bb 56. visszaérkezett az ndk-ból a partizán szövetség küldöttsége

1 vt/mm/ny -cz

1971. szeptember 14.

a magyar partizán szövetség küldöttsége, amely a német demokratikus köztársaság antifasiszta ellenállási bizottságának /antifa/ meghívására - dr. csendes károlynak, a legfelsőbb ügyész helyettesének vezetésével - részt vett az antifasiszta emlék- és harcnapok rendezvényein, kedden visszaérkezett budapestre. /mt/

14.00/ny

-40-

1485

bb 57. a szentpéterfai délszláv művészcsoporthoz vendégszerelése a szlovénlakta községekben

vid/fm bzs bs

1971. szeptember 14.

vendégszerelő körútra indult vas megye szlovénlakta községeibe a szentpéterfai délszláv művészcsoporthoz. az együttes kedden kétvölgy községben mutatta be délszláv és magyar népi táncokból, népdalokból összeállított műsorát.

a következő napokban szakonyfaluban, rábatótfaluban, farkasfán, alsószőlőnkön, felsőszőlőnkön és apátistvánfalván lépnek fel. a csoport fellépését megelőzően valamennyi faluban politikai gyűléseket, barátsági esteket is tartanak. /mt/

bb 58. nyolcezer hold szőlőt telepítenek bács-kiskun megyében

vid-kz/tné bzs bs

1971. szeptember 14.

az utóbbi években szociográfiai tényezők is alaposan beleszóltak bács-kiskun megye híres szőlő- és gyümölcsültetvényeinek sorsába. a kiöregedő, egyre kevésbé munkabíró gazdák nem tudják megművelni a tulajdonukban lévő szőlőket, s emiatt a számítottnál lényegesen gyorsabb a kisüzemek felszámolódása, mutattak rá a megye kertészeti felügyelőinek kedden kecskeméten megrendezett tanácskozásán. az alföldi borok ugyanakkor keresettebbek mint bármikor, számottevően növekedett az exportlehetőségük is. e tény az ültetvények rekonstrukcióját, a nagyüzemek bővítését, további korszerűsítését sürgeti, különösképpen az olyan fontos szőlőtermő vidékeken, mint kecskemét, kiskőrös, soltszentimre és csengőd környéke. a megye ezzel összhangban újabb telepítési programot kapott: 1975-ig 8000 hold szőlő telepítésének végrehajtása vár a nagyüzemi gazdaságokra. a munka előreláthatólag 1973-ban kezdődik meg. /mt/

bb 59. huszezer óra többletmunka a kisz kongresszusának tiszteletére

vid/kz bzs bs

1971. szeptember 14.

népgazdasági szempontból rendkívül jelentős munkára vállalkoztak a nyergesújfalui eternitgyár fiataljai. a kisz kongresszusának tiszteletére felajánlották, hogy december végéig 20 000 óra többlet munkát teljesítenek.

/folyt. köv./

14.27/bzs

- 41 -

1530
10

bb 59. /huszezer óra ... 1. folyt./bzs

nemrégiben a gyár vezetői a kisz fiatalok segítségét kérték, mert krónikus munkáshiány gátolja a folyamatos termelést. a gyárban csaknem 100 fő létszámiány van, s emiatt nagy mennyiségű félíg kész - tehát még eladhatatlan - eternit lefolyócső halmozódott fel. a fiatalokat arra kérték, hogy azokban az üzemszervezetekben segítsenek, ahol az eternitcsövek befejező műveleteit végzik. a gyár vezetőinek kérésére naponta 20-30 fiatal teljesít kettős műszakot. ledolgozzák a „saját” munkaidejüket, azután kezdik a kisz-műszakot. az adminisztrációban dolgozó fiatalok is bekapcsolódtak a termelő munkába. természetesen minden fiatal csak annyi túlórárt végezhet, amennyit a kollektív szerződésben rögzítettek, illetve engedélyeztek.

a 20 000 óra teljesítésével mintegy 2,5 millió forint értékű félkész eternitcsövön végzik el a fiatalok a befejező gyártási műveleteket. az év végéig tehát ennyivel többet szállíthat megrendelőinek a gyár e nagyon keresett termékéből. /mti/

bb 61. a bbc tv-filmje a magyar mezőgazdaságról

vid/fm bzs bs

1971. szeptember 14.

a bbc angol televízió 20-25 perces tv-filmét szándékozik bemutatni a magyar mezőgazdaságról, a paraszti életformákról. a filmet angol rendező irányításával, a magyar televízió készíti. az első rész forgatását kedden kecskeméten, a magyar-szovjet barátság tsz-ben kezdték meg. filmszalagra kerül többek között - minden álromantika nélkül - a gazdaság híres lótenyésztő üzemébe, a lovak idomítása, versenyre készítése. bemutatják a magyar kukoricatermesztés módszerét és szemléltetik a termelészövetkezet melléküzemágait: a gazdaság saját gabonáját feldolgozó malmot, a péküzemet, a földművelők, a mai magyar parasztság életét pedig a közművesített tanya-központokban, majorokban veszik filmre. a szomszédos szikrai állami gazdaságban az alföldi szüretet, kalocsa környékén pedig a fűszer-paprika termesztését, fűzérezését, feldolgozását örökítik meg. /mti/

14.57/bzs

- 42 -

15³⁰
10

bb 60. ünnepi tanévnyitó az eötvös Loránd tudományegyetemen

t ob/tr/ny zs bs

1971. szeptember 14.

ünnepi közgyűlésen nyitották meg kedden az eötvös Loránd tudományegyetem aulájában az 1971-72. tanévet. nagy károly rektor részletesen beszámolt az egyetem kollektívájának elmúlt évi munkájáról, és az új tanév főbb feladatairól. a nagymultu felsőoktatási intézményben a nappali tagozaton 833, az esti- és levelezőtagozaton pedig 759 elsőéves hallgató kezd meg tanulmányait. érdekesség - s ez egyben az egyetem nemzetközi tekintélyét is jelzi -, hogy a diákok 5.2 százaléka külföldi hallgató.

az idei tanévben folytatják az oktatás korszerűsítését, az intenzívebb oktatási formák, az úgynevezett kiscsoportos oktatás kiterjesztését. az elmúlt évben nyolc tanári szakon megszervezték a dunántúli megyék középiskolai tanárainak továbbképzését. ezt a kezdeményezést is szélesíteni kívánják, és ki akarják terjeszteni a nem tanári szakokra is. az esti- és levelezőképzést illetően a cél a hagyományos formák fenntartása, de a nappalival azonos feltételekkel és követelményekkel.

új fejezetet nyitott az elte „történetében”, a számítástechnikai oktatás bevezetése. elsőként a természettudományi karon kezdték meg a képzést, de előkészületben van a számítástechnika bizonyos vonatkozásainak oktatása a bölcsész és jogász karon is.

az egyetem vezetői, professzorai az új tanévben is bevonják a fiatalok képviselőit a kari tanácsok, illetve az egyetemi tanács tevékenységébe. fontos kötelezettségüknek tekintik, hogy a diákokat érintő lényegesebb szabályzatok elkészítése során kikérjék a fiatalok széles körének a véleményét. ami pedig a hallgatókat illeti: folytatni kívánják a tehetséges munkás-paraszt fiatalok - előző években elkezdett - felvételére történő előkészítését. az elte gyakorló iskolájának, az apáczai csere jános iskolának a kollégiumában 40 munkás, illetve parasztyerek kezdte meg középiskolai tanulmányait: a kollégiumot azonban 100-120 személyesre akarják bővíteni, s így közvetlenül biztosíthatják majd a munkás-paraszt hallgatói „utánpótlást”.

a tanévnyitó közgyűlésen címzetes egyetemi tanári és docensi címeket adományoztak. címzetes egyetemi tanár lett: györgy ernő, salánki jános, szabolcsi lászlóné és török ferenc. ugyancsak a tanévnyitón osztották ki a vas- gyémánt- és aranydiplomákat a 65, 60, illetve 50 éve végzeteknek. a kitüntetettek között olyan nemzetközileg is elismert tudósok szerepelnek, mint pais dezső, bárcki géza és gyergyai albert. a kitüntetettek nevében bárcki géza akadémikus mondott köszönetet. /mti/

15.05/ny

- 43 -

15³⁰
10

bb. 62. főiskolai tanévnyitó dunaujvárosban

vid/rj fm

1971. szeptember 14.

a nehézipari műszaki egyetem dunaujvárosi kohó és fémipari főiskolai karán szerdán tartották a tanévnyitó ünnepséget. a nyolc tanszéken az eddigi szakmákon kívül az új tanévtől kezdve gyártmányellenőrző, valamint rendszerszervezői üzemmérnököket is képeznek. ezen kívül a műszaki tanárképzést is folytatják. az idén a nappali tagozaton 248, a levelezőn 129, az esti tagozaton pedig 24 elsőéves hallgató kezd meg tanulmányait.

köztük van hat vietnami diák is, akik itt akarják megszerezni az üzemmérnöki diplomát. /mti/

bb. 63. a kgst országok tovább tökéletesítik együttműködésüket a faiparban - - kgst tanácskozás keszthelyen

vid/kz/rj bs

1971. szeptember 14.

keszthelyen, a helikon szállóban, kedden megnyitották a kgst könnyűipari állandó bizottsága fafeldolgozóipari munkacsoportjának nyolcadik plenáris ülését. az ülésen valamennyi kgst ország delegációja részt vett.

az ülés kedd reggel a delegációvezetők értekezletével kezdődött meg, majd a tagországok szakértőinek részvételével megnyitották az ötnapos plenáris ülést. ezen beszámolnak a korábbi ülés szak óta eltelt időszak munkájáról és megvitatják a legújabb feladatokat. a többi között „a polimer felületkezelő fóliák ipari alkalmazása”, című téma megvitatása szerepel a programban. e téren a kgst tagországok szerződéses együttműködést kívánnak megvalósítani. napirenden szerepel a felületkezelő, aglimerált lapok mechanikai megmunkálásának tökéletesítése is. több, a butoripari termékek minőségének javításával kapcsolatos témát is megtárgyalnak.

a plenáris ülésen megvitatják az 1972-es munka és szabványosítási tervet is.

x x x

/folyt. köv./

15.45 rj

- 44 -

16/10
Tó

bb. 63. / a kgst országok... 1. folyt./rj

székely jános az mti hirmagyarzója írja:

a kgst könnyűipari állandó bizottsága 1965-ben hozta létre a fafeldolgozóipari munkacsoportját, a tagországok közötti szorosabb együttműködésre. a munkacsoport tevékenységi köre kiterjed a tudományos kutatásokra, a műszaki fejlesztési együttműködésre, az információ cserére és az egyéb tapasztalatok kölcsönös hasznosítására.

a szakterületen az első legfontosabb eredmények azt tartják az érdekelt országok illetékesei, hogy a szakértők sikeresen megismerni valamennyi kgst ország faiparának műszaki adottságait, fejlettségét, a munkacsoport irányításával kidolgozták a fejlesztési irányelveket a falemez előállítás és a butoripar szakterületére. behatóan foglalkozott a többi között a munkacsoport a magas termelékenységű gépek és berendezések műszaki paramétereivel és a termelési folyamatok automatizálásához szükséges speciális műszaki berendezések kísérleteivel és gyártásának lehetőségeivel. törekvések történtek a forgács és farostlemez feldolgozás bővítésére is. e téren a felhasználás, az utóbbi időben, a butoriparon kívül, kiterjedt a közlekedés egyes területeire és a mezőgazdaságra is. ezek a szakmai törekvések magyarországi vonatkozásban kapcsolódnak a könnyűszerkezetes építési mód elterjesztésének elősegítéséhez.

a fafeldolgozóipari munkacsoport irányításával tovább javult a tagországok kutatóinak együttműködése. a legutóbbi ülésen például kidolgozták a tudományos kutatási együttműködés teljes metodikáját és 1975-ig koordinálták az érdekelt felek munkáját.

a munkacsoport - kapcsolódva a kgst felsőbb irányító szerveinek komplex programjához - mostani ülésén tovább tökéletesíti az együttműködést az egyes részfeladatok megoldásában. /mti/

- - -

bb. 64. magyar-indiai megállapodás - elutazott az indiai külkereskedelmi miniszter

t/sl/rj bs

1971. szeptember 14.

a magyar-indiai gazdasági tárgyalások befejezéseként budapestén kedden okmányt írt alá a két ország külkereskedelmi minisztere; dr. bíró józsef és l.n. mishra. az 1971-75-re korábban megkötött magyar-indiai kereskedelmi és fizetési megállapodás végrehajtását vizsgálva megállapították, hogy a két ország gazdasági kapcsolataik kedvezően fejlődnek.

/folyt. köv./

15.48 rj

- 45 -

16/10
Tó

bb. 64. / magyar-indiai... 1. folyt./rj

egytértettek abban is, hogy még sok a kihasználatlan lehetőség, a kereskedelmi struktúra továbbfejlesztésével különösen a nem hagyományos cikkekben növelhetik a kölcsönös export-importot. e termékek körét feltárják és 1972. januárjában az újdelhi-i vegyesbizottsági tárgyalásokon kicserélik az exportra felajánlott újabb cikkek listáját.

elhatározták, hogy a magyar, illetve az indiai vállalatokat kapcsolataik elmélyítésére ösztönzik, ily módon is elősegítve a hagyományos kereskedelmi kapcsolatokon túlmenően az ipari és műszaki kooperáció szélesítését.

a tárgyalásokon emlékeztetettek arra, hogy Magyarország 1966-ban hitelt ajánlott fel indiának áruk vásárlására. ezzel a lehetőséggel az indiai partner még csak kis mértékben élt, s mindkét fél helyesnek tartaná, ha ezt a lehetőséget a jövőben jobban kihasználnák. a gazdasági együttműködés perspektíváit egyébként mind a magyar, mind az indiai külkereskedelmi miniszter bizakodóan ítéli meg. azzal számolnak, hogy 1970-hez képest 1975- végéig ötven százalékkal, tehát jóval nagyobb mértékben nő a két ország külkereskedelmi forgalma, mint az előző öt évben.

megállapodtak abban is, hogy az áru fuvarozáshoz a jövőben fokozottan igénybe veszik a két ország hajóparkját.

elhatározták, hogy a kapcsolatok további elmélyítésére mindkét országban javaslatot terjesztenek a kormány elé miniszteri szintű magyar-indiai együttműködési bizottság létrehozására.

az indiai külkereskedelmi miniszter dr. biró józsefet indiai látogatásra hívta meg. a magyar külkereskedelmi miniszter a meghívást elfogadta, az időpontról később döntenek.

l.n. mishra miniszter és kísérete kedd délután hazánkból tovább utazott frankfurtba. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, ott volt a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, valamint c.b. muthamma asszony, az indiai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

16.00 rj

- 46 -

16.50
To

bb. 65. befejeződött a fip kongresszusa

1/kf/rj sl bs

1971. szeptember 14.

kedden délután a magyar tudományos akadémián befejezte munkáját a fip, a bélyeggyűjtő szervezetek nemzetközi szövetségének, kongresszusa.

a tanácskozás határozatot hozott egyebek között a nemzetközi szövetség új szervezeti szabályzatának elkészítésére, amelyre bizottságot hoztak létre. a kongresszus megválasztotta a fip tisztségviselőit. a visszavonuló lucien berthelot helyett - aki 14 esztendőig volt a szövetség elnöke, s most tiszteleti elnökké választották - leon pütz lett a fip elnöke; a főtitkár újra robert lullin. /mti/

--

öb. 66. magyar-francia földtani megállapodás

1/sl/rj bs

1971. szeptember 14.

hazaérkezett párizsból dr. fülöp józsef, a központi földtani hivatal elnöke, akadémiai levelező tag, aki néhány munkatársával együtt a francia földtani és bányászati kutatási központ, /brgm/ vezetőivel a geológiai és geofizikai együttműködésről tárgyalt. megállapodást írtak alá, amelynek alapján a két intézet a földtani képzés, a geofizikai módszer és műszerkutatás, a geotechnikai, építésföldtani és hidrogeológiai kutatások területén együttműködik, tapasztalataikat, dokumentációikat kicserélik egymással. /mti/

--

bb. 67. meghalt birtalan lászló nyugalmazott rendőrőrnagy

rj zs bs

1971. szeptember 14.

73 éves korában meghalt birtalan lászló nyugalmazott rendőrőrnagy, 1919-es vörös tengerész, a spanyolországi nemzetközi brigád volt önkéntese, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. temetése szeptember 21-én 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xiii.kerületi bizottsága
magyar partizán szövetség
budapesti rendőrfőkapitányság

/mti/

--

16.08 rj

- 47 -

16.50
To

bb. 68. az ifjúsági törvényjavaslatról tárgyalt az országgyűlés honvédelmi bizottsága

t/vt/rj zs bs

1971. szeptember 14.

az országgyűlés honvédelmi bizottsága kedden a parlamentben kálazi józsef vezérőrnagynak, a bizottság titkárnak elnökletével tartotta ülését. a tanácskozáson - amelyen dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke is részt vett - dr. orbán lászlónak, a művelődésügyi miniszter első helyettesének tájékoztatója alapján az ifjúságról szóló törvényjavaslatot vitatták meg.

az előadó rámutatott: az ifjúsági törvény megalkotását egyebek közt az indokolja, hogy szocializmust építő társadalmunkban megnövekedett az ifjúság súlya, jelentősége, és - számaránya is. hazánkban ma már minden második állampolgár 30 éven aluli, vagy éppen csak belépett 30. életévébe. az ifjúság - születésétől felnőtté válásáig - különböző életviszonyokkal találja magát szemben. ez is indokolja az ifjúsággal kapcsolatos feladatok egységes jogszabályba foglalását. az a tény, hogy a szocializmus építése mind nagyobb felelősséget ró az ifjú nemzedékre, szükségessé teszi a fiatalok fokozott bevonását a közügyek intézésébe, a közéletbe. az ifjúsági törvény ennek elősegítését is szolgálja. ezen túlmenően - a társadalmpolitikai célokkal összhangban - biztosítani kívánja az ifjúság széleskörű érdekvédelmét is.

a törvénytervezetben helyet kaptak honvédelmi vonatkozású rendelkezések is. az ifjúság kötelességeinek megjelölésénél például nagy hangsúllyal szerepel a szocialista haza védelmére vonatkozó kötelezettség. a fegyveres erők feladata, hogy felkészítsék a fiatalokat erre, gondoskodjanak sokoldalú fejlődésükről, s kiemelkedő szerepük van a fiatalok hazafias, internacionalista nevelésében, általános műveltségük elmélyítésében, politikai, erkölcsi, emberi formálásukban.

a tájékoztatót követő vitában felszólalt gazsó sándor, halasi lajosné, dr. horváth istván, kálazi józsef, nagy richárd, oláh páál és uszta gyula országgyűlési képviselő, továbbá nádor györgy, az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács titkára, dr. rudas györgy rendőr-vezérőrnagy, aki a belügyminisztérium képviselőjeként vett részt az ülésen, valamint tóth károly miniszterhelyettes, a kormány honvédelmi bizottságának titkára. a hozzászólók beszámoltak arról, hogy már az előkészítés időszakában országsszerte széleskörű érdeklődést váltott ki a törvénytervezet. a bizottság egyetértett a törvénytervezetben foglaltakkal, elhangzott a vitában több olyan észrevétel, javaslat is, amelyeknek figyelembe vétele - a testület véleménye szerint - a végrehajtás során feltétlenül indokolt és célszerű.

a felszólalásokra dr. orbán lászló válaszolt, majd a bizottság úgy döntött, hogy az ifjúságról szóló törvényjavaslatot az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja. /mti/

16.15 rj

- 48 -

bb. 69. nem a központi alap a fejlesztés egyetlen forrása - a vasuti szállítás helyzetét vizsgálta a nógrád megyei nebv

vid/kz/rj bs

1971. szeptember 14.

a nógrád megyei népi ellenőrzési bizottság az év elején s azóta ismételtén megvizsgálta a vasuti szállítás helyzetét. a felmérés tapasztalatait kedden salgótarjánban ankéton beszéltek meg a város nagyüzemeinek szállítási osztályvezetőivel.

a salgótarjáni nagyüzemek közül, mint rámutattak, csak a kohászati üzemekről mondható el, hogy sokat tett a vasuti rakodás korszerűsítéséért, a kocsiforduló gyorsításáért. természetesen a vállalatnak jó oka volt erre, hiszen egy két-évvvel ezelőtt havonta súlyos százazreket kellett bírsággként kifizetnie a vasuti kocsik késedelmes ki- és berakásáért. a vállalat azóta ezeket a százazreket hasznosabb célra, a rakodás és a szállítás korszerűsítésére használta fel. az eredmény: a tavalyi 30 százalékkal szemben jelenleg már csak a vasuti kocsik 5-6 százalékat kezelik késletten. a megtakarítás arányait jól mutatja az, hogy tavaly augusztusban még 353.000 forint bírságot fizettek késedelmes rakodásért, az idén augusztusban viszont már csak tíz-háromezer forintot. a rakodás korszerűsítését a vállalat továbbra is a legfontosabb tennivalók közt tartja számon. az erre a célra képzett központi fejlesztési alapról, valamint saját pénzeszközeiből több, mint egymillió forintot költenek az idén és jövőre gépek beszerzésére.

a többi salgótarjáni vállalatnál a népi ellenőrök nem tapasztaltak javulást, bár néhányánál már megértelődött az elhatározás, hogy lekerüljenek a „fekete listáról”. a zim salgótarjáni gyára, amelynek rekonstrukciójából annakidején „kifelejtették”, a szállítás korszerűsítését, a központi rakodásfejlesztési alapról kért és kapott amit saját fejlesztési alapjából 1,2 millió forinttal megtoldott. ebből a pénzből a gyár a jövő év végéig korszerűsíti iparvágány- és rakodási rendszerét. hasonló célra, és felerészben ugyancsak központi keretből 1,1 millió forintot fordítanak a salgótarjáni tűzép telep rakodásának korszerűsítésére. más vállalatok is foglalkoznak hasonló tervekkel, de a nebv elégedetlen e tervek megvalósulásának ütemével.

/folyt. köv./

16.25 rj

- 49 -

17.45
Tó

bb. 69. / nem a központi.... 1. folyt./rj

egyik másik vállalat a fejlesztés egyetlen forrásának tekinti a központi alapot, és megbotránkozik, ha azt nem kapja meg. jogosultnak tartotta azonban a vállalatok több szemrehányását is. rakodást korszerűsítő gépek, berendezések, s azok tartozékainak beszerzése például még mindig igen hosszadalmas ügy. annak ellenére, hogy a kormány gazdasági bizottsága már 1969-ben, s aztóta többször is állást foglalt az ilyen gépek gyors szállításának érdekében, a helyzet ugyyszólván semmit sem javult. még mindig sok idő telik el az ilyen gépek megrendelésétől a szállításáig s ha már a gépek megérkeztek, gyakran tartozékaik híján üzemképtelenül vesztegelnek. mindmáig megoldatlan, s ezért sok kocsiallást okoz az import-szállítmányok vámolási rendszere. /mti/

---

bb. 70. 532 millió forint borsod megye bolthálózatának fejlesztésére

vid/kz/rj bs

1971. szeptember 14.

a megye kereskedelmi- és vendéglátóipari hálózatának helyzetéről, fejlesztési terveiről tárgyalt keddi ülésén a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen részt vett dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes is.

a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a harmadik öt-éves terv időszakában végrehajtott megközelítőleg 400 millió forint értékű beruházás eredményeként jelentősen javult a lakosság ellátása. különösképpen vonatkozik ez kazincbarcikára, a sátoralja-újhelyi és a mezőkövesdi járásra, továbbá miskolc városra. a magyarányu fejlesztés ellenére a városok új lakónegyedeiben az alapellátást biztosító bolthálózat is még mindig csaknem 10 ezer négyzetméterrel kisebb a szükségesnél. a hiányok teljes felszámolásához a negyedik öt éves tervben mintegy 750 millió forintra lenne szükség. ezzel szemben csak 532 millió forint áll rendelkezésre.. a vb éppen ezért különös gonddal mérlegelte a beruházási keret felhasználását. alapos vita után úgy döntött, hogy az építkezések miatt megszüntetett boltok pótlásán kívül 445 új kereskedelmi- és vendéglátóipari egységet hozzanak létre. közülük négy áruház lesz.

dr. juhár zoltán miniszterhelyettes felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy a fejlesztésben elsőbbséget kell biztosítani a korszerűsítésnek mind a rakodás, mind pedig a szolgáltatás vonatkozásában. szót emelt emellett, hogy csak akkor kezdjenek el építkezéseket, ha a fedezet teljesen biztosítva van s ugyanígy az is, hogy az építkezés határidőre befejeződik. a beruházások elhúzódása ugyanis többletköltséggel jár. /mti/

16.30 rj

- 50

1745
Tó

bb. 71. Ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága

t/hi/rj zs bs

1971. szeptember 14.

Ülést tartott kedden, a parlament gobelin-termében - palkó sándor elnöklésével - az országgyűlés kereskedelmi bizottsága. az ülésen, amelyen varga gáborné, az országgyűlés alelnöke is részt vett, két fontos szövetkezeti témával foglalkoztak. az elsőt, a szövetkezetekről szóló törvényjavaslatot dr. szilbereky jeno igazságügyminiszter-helyettes terjesztette elő, s ismertette annak főbb vonásait. rámutatott: társadalmi fejlődésünk eddigi sikerei, a gazdaságirányítási rendszer reformja és a szocialista demokrácia általános fejlődése új lehetőségeket teremtett az egész szövetkezeti mozgalom számára. szocialista rendszerünk általános előrehaladása szükségessé teszi, hogy a szövetkezetek népgazdasági szerepét, az államhoz fűződő kapcsolatait, önkormányzatukat az új követelményeknek megfelelően korszerűsítsük és továbbfejlesszük. a szövetkezetekre vonatkozó jogi szabályozásnak arra kell törekednie, hogy a szövetkezeteket szocialista társadalmunk szervei részeként, intézményesen beillesse a népgazdaság rendszerébe, s a szövetkezeti mozgalom egészét általános fejlődésünk szolgálatába állítsa. kiemelte: a törvényjavaslat - a szövetkezeti önkormányzat továbbfejlesztéseként - az eddigi jogi szabályozásnál tágabb körben ad lehetőséget arra, hogy a szövetkezetek maguk szabályozhassák sajátos belső viszonyaikat.

második napirendi pontként a szövetkezeti kereskedelem szerepével, feladataival foglalkozott a bizottság; erről a témáról molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes tájékoztatta a képviselőket. elmondta, hogy az ország csaknem háromezer helységében van jelen a szövetkezeti kereskedelem. az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezeteknek a vidéki lakosság áruellátásában, a mezőgazdasági termékek értékesítésében, a szövetkezeti tagok és a helyi fogyasztók különböző termelési, szolgáltatási és áruszükségleteinek kielégítésében fontos szerepet töltenek be. külön elismeréssel szólt a fogyasztási szövetkezetek által nyújtott szolgáltatásokról. igen előnyösek például az áfész-ek ugynevezett felvevő szolgáltatásai: a patyolat, a gelka és a javító ktsz-ek megbízásából a lakosságtól átveszik a mosnivaló ruhát, javításra szoruló háztartási gépet, készüléket, s azt rendbehozva visszajuttatják a tulajdonosoknak. különösen baranya, bács, komárom, hajdu és szolnok megyében fejlődött ki ez a szolgáltatási forma. igen hasznosnak bizonyult az áfész-ek sütőipari hálózatának fejlesztése is, főleg pedig a bérsütés. az eddigi 20 ilyen sütőden kívül ebben az évben újabb 20-25 péküzemet rendeznek be.

/folyt.köv./

16.45 rj

- 51 -

1745
Tó

bb. 71. / Ulést tartott... 1. folyt./rj

részletesen szövegezt a szövetkezeti kereskedelem előtt álló feladatokról is. az elképzelések szerint folytatják az észszerű, s egyben gazdaságos forgalom- és hálózatszervezést, szem előtt tartják azt a fontos elvet, hogy a lakosság a mindennapi szükségleti cikkeket közvetlenül a falujában vásárolhassa meg, míg az értékesebb, tartós fogyasztási cikkekhez az ellátási központokban - járási, megyei székhelyeken - juthat hozzá. a fejlődést jól példázza, hogy a fogyasztási szövetkezetek a iv. ötéves tervidőszakban 168 abc áruházat, 58 iparcikk-szaküzletet, 181 kisebb boltot, 46 vendéglőt, 14 éttermet és számos kisebb vendéglátó egységet létesítettek.

a bizottság a két előterjesztést megtárgyalta, s a miniszter-helyettesek válasza után mind a szövetkezetekről szóló törvényjavaslatot, mind a szövetkezeti kereskedelmi helyzetéről előterjesztett beszámolót elfogadta. a vitában kifejtette véleményét Bollók Józsefné, Kállai Árpádné, Kerka Andorné, Mokri Pál, Molnár István, Mráz Tibor, Rameisl Ferencné, dr. Révay Zoltán, Varga Tiborné, Vámos Géza képviselő, valamint Bartolák Mihály, a szövetség elnökhelyettese. /mti/

↓ 36 áruházat, --

bb. 72. a mahart balatoni hajózási üzemi igazgatósága közli

vid/kz/rj bs

1971. szeptember 14.

hogy a balatoni hajózás megindulásának jubileumi ünnepe miatt szeptember 18-án a siófok-badacsony közötti „g„ jelzésű járat, továbbá a badacsony-tihany közötti „k„ jelzésű járat nem közlekedik. /mti/

--

-52-

17³⁵/₁₀

bb. 73. Irán nemzeti napja a vadászati világkiállításon

t/fj/rj sl bs

1971. szeptember 14.

a vadászati világkiállítás árbócaira kedden a piros-fehér-zöld lobogó mellé felkuszott a zöld-fehér-piros színű iráni zászló, amely jelezte: ezen a napon Irán nemzeti napját rendezték meg a világkiállításon. a látogatók tömegesen keresték fel az iráni pavilont, ahol a vadásztárgyak, trófeák, szőnyegek és festmények igen változatos gyűjteményét mutatták be a szakképzett idegenvezetők. nagy sikert aratott a pavilon egyik „sztárja„ a világrekorder Leopárdbőr, valamint a legkisebb természetű gazella-féle a dig-dig kitömött példánya. a pavilon anyaga között ott található a híres perzsa fegyverek is, közöttük a xviii. századból való különleges vadászpuska.

az iráni nap alkalmából az ország népzenejét sugározták a kiállítási város hangszórói és szakfilmeket is vetítettek az ország természetvédelméről és vadászatáról.

az időjárás kedden ismét kedvezett a látogatóknak, a nap - sütéses időben különösen a déli óráktól kezdve volt erős a forgalom. megteltek a világkiállítás éttermeinek kerthelyiségei is. /mti/

--

bb. 74. országos tanácskozás a belkereskedelem állami ellenőrzésének tapasztalatairól

t/kf/rj sl bs

1971. szeptember 14.

a megyei tanácsok kereskedelmi osztályvezetőinek és a megyei kereskedelmi felügyelőségek vezetőinek részvételével kedden országos tanácskozást tartottak a belkereskedelem állami ellenőrzésének tapasztalatairól a szabadság szállóban. a megbeszélésen ott volt dr. Sághy Vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese is.

a tanácskozáson dr. Lugosi Lajos, az országos kereskedelmi főfelügyelőség helyettes vezetője összegezte a fogyasztói érdekvédelemmel kapcsolatos vizsgálatok eredményét, a kereskedelmi felügyelőségek munkamódszerbeli tapasztalatait.

/folyt.köv./

17.00 rj

- 53 -

17³⁵/₁₀

bb. 74. / országos tanácskozás... 1. folyt./rj

a múlt évben 24 417, az idén fél év alatt több mint 10 000 ellenőrzésre került sor. az idei ellenőrzések 40 százalékát az élelmiszerkereskedelemben, negyedét a vendéglátóiparban, a többit a ruházati és a vegyiparban tartották döntően azokon a területeken, ahol a legnagyobbak a hibalehetőségek.

az országos kereskedelmi főfelügyelőség vizsgálati programja alapján ellenőrizték egyebek között a boltok nyitvatartását, az áruellátást, a garanciális kötelezettség érvényesülését, a különböző szakmákban - köztük a ruházati és az iparcikk kereskedelemben az árak alakulását. megkülönböztetett figyelmet fordítottak arra, hogy az árreform adta lehetőségek szabados értelmezéséből ne érhesse károsodás a vásárlókat, a fogyasztókat. a megyei kereskedelmi felügyelőségek saját kezdeményezésre fél év alatt mintegy 7 000 ellenőrzésen foglalkoztak a helyi áruellátás kérdéseivel, a minőséggel és az árakkal kapcsolatos problémákkal. mind a helyi, mind a központi vizsgálatok jó alapot adtak arra, hogy a minisztérium vezető testülete, kollégiuma, miniszterhelyettesi értekezlete egy-egy különösen időszerű témát megvizsgáljon.

az ellenőrzések nyomán csaknem 2 000 esetben éltek a felelősségrevonás különféle eszközeivel. csaknem 700 000 forint pénzbírságot róttak ki a vétkes dolgozókra, 1.3 millió forint meg nem engedett többletbevételt vontak el a kereskedelmi vállalatoktól. háromszázezer forinttal kártalanították azokat a vásárlókat, akiknek személye megállapítható volt. ezenkívül több mint 300 000 forint összegű kártól mentesítették a fogyasztókat azzal, hogy az eladásra előkészített cikkeknek árcsökkenést hajtottak végre helytelen osztályba sorolás, értékcsökkenés st.b. miatt.

a tanácskozáson megbeszélték az állami ellenőrzés további tennivalóit, munkamódszereit. a fogyasztói érdekvédelem szempontjából szükségesnek tartják az előrecsomagolás, a technikai fejlesztés javítását. felhívták a figyelmet arra, hogy a szakképzés során fordítsanak nagyobb gondot a fogyasztói érdekvédelem kérdéseinek oktatására. az értekezlet egyöntetű véleménye: az ellenőrzéseken, vizsgálatokon továbbra is megfelelő határozottsággal, visszatérő esetekben az eddigieknél is nagyobb szigorral járnak el a fogyasztókat megkárosító kereskedelmi, vendéglátóipari dolgozókkal szemben, ezeket a személyeket élesen elhatárolják a kereskedelemben áldozatos és nehéz munkát végző dolgozók tömegeitől.

/folyt.köv./

17.10 rj

- 54 -

17³⁵
10

bb. 75. / országos tanácskozás... 2. folyt./rj

a tanácskozáson felszólalt dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese, aki az ellenőrzéssel foglalkozott. megállapította, hogy az állami kereskedelmi felügyelőségek új helyzetükben most már mindenütt a tanácsok kereskedelmi osztályain belül tevékenykednek - - eredményesen dolgoznak. a fogyasztói érdekvédelmi munka az utóbbi években országszerte örvedetesen fejlődött. az állami ellenőrzések további feladatairól szólva hangsúlyozta, hogy az általános és a céljellegű ellenőrzéseket a jövőben még pontosabban kell koordinálni, s fokozni kell az ugynevezett megelőző vizsgálatokat. a felügyelőségeknek fokozottabban kell ellenőrizniük a jobban az áruválaszték alakulását. jelenleg ugyanis már abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy a készletek lehetővé teszik számos cikkcsoportban a bőségesebb kínálatot, az üzletekben azonban ez nem mindig mutatkozik meg. végül felhívta a figyelmet arra, hogy a felügyelőségek a különböző szektorokban tapasztalt káros jelenségeket egységes elvek alapján bírálják el. /mti/

--

BB. 31. / a kiosk budapesti... 3. folyt./rj

a felszólalásokra nagy jános, a kiosk első elnökhelyettese és dr. juhász zoltánné válaszolt.

ezt követően került sor a tisztségviselők megválasztására. a kiosk budapesti titkárává ismét dr. juhász zoltánnét választották. ugyancsak megválasztották a budapesti választmány 25 tagját és 11 póttagját, továbbá 45 küldöttet delegáltak a kiosk október 29. és 30.-án sorra kerülő vi. országos küldöttgyűlésére. /mti/

--

bb. 75. péter jános

rj bs

1971. szeptember 14.

külgyminiszter kedden bucsulátogatáson fogadta géza tikvickit, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság nagykövetét, aki a közeljövőben végleg elutazik Magyarországról. /mti/

--

17.15 rj

- 55 -

17³⁵
10

bb. 76. ülést tartott a vas megyei képviselőcsoport

vid/rj fm bs

1971. szeptember 14.

kedden szombathelyen ülésezett az országgyűlési képviselők vas megyei csoportja. rujsz lászlóné elnökletével megtárgyalták az ifjúsági és a szövetkezeti törvénytervezeteket. a vasi képviselők részletesen megvitatták a megye ifjúságának és szövetkezeteinek helyzetét, problémáit. dr. gonda györgy, országgyűlési képviselő a vas megyei tanács elnöke tolmácsolta a megye ifjúsági vezetőinek, fiatal jogászainak kérését: az új ifjúsági törvényről a megye országgyűlési képviselői tartsanak tájékoztatókat. /mti/

--

bb. 77. elutazott az osztrák földművelésügyi miniszter

rj sl bs

1971. szeptember 14.

elutazott hazánkból oskar weihns osztrák földművelésügyi miniszter, aki a vadászati világkiállítást kereste fel ausztria nemzeti napja alkalmából. /mti/

--

bb. 78. fehér lajos fogadta a szíriai mezőgazdasági és földreformügyi minisztert

rj bs

1971. szeptember 14.

fehér lajos a kormány elnökhelyettese hivatalában kedden délután fogadta mohamed haidar szíriai mezőgazdasági és földreformügyi minisztert. a két ország közötti együttműködés kérdéseiről folytatott eszmecsereán részt vett dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter is. /mti/

--

17.55 rj

- 56 -

18⁰⁵
10

bb. 79. meghalt fenyő a. endre festőművész

i/tf/rj zs bs

1971. szeptember 14.

hatvanhét éves korában elhunyt fenyő a. endre munkácsy-díjas festőművész. alapító tagja volt a magyar népköztársaság művészeti alapjának és a magyar képzőművészek szövetségének. mindkét testület saját halottjának tekinti. temetéséről később intézkednek.

x x x

baján született fenyő a. endre, 1904. február 25-én. a képzőművészeti főiskolán glatz oszkár és vaszary jános növendéke volt. az 1933-ban létrehozott szocialista képzőművészek csoportjának egyik alapító tagja volt. 1938-tól 1947-ig finnországban és svédországban élt, gyakran szerepeltek munkái az ottani nemzeti kiállításokon, s több képét őrzik finn és svéd közgyűjteményekben. idehaza első gyűjteményes kiállítását 1930-ban mutatta be budapesten majd a 1948-ban és 1956-ban tárta munkáit - tájképeit és politikai töltetű figurális kompozícióit - a közönség elé. képzőművészeti kritikusként is tevékenykedett. alkotásai közül többet a magyar nemzeti galériában őriznek. 1964-ben gyűjteményes kiállításon sorakoztatta fel műveit az ernst muzeumban. fenyő a. endre halála érzékeny vesztesége a magyar képzőművészetnek. /mti/

--

bb. 80. ion gheorghe maurer,

rj bs

1971. szeptember 14.

a román szocialista köztársaság minisztertanácsának elnöke a malév gép koppenhágai katasztrófájával kapcsolatban részvét-táviratot küldött fock jenőnek, a kormány elnökének. /mti/

--

18.05 rj

- 57 -

18²⁰
10

bb. 81. hazaérkezett szófiából a szot küldöttsége

rj sl bs

1971. szeptember 14.

timmer józsef szot titkár vezetésével kedden hazaérkezett a szot küldöttsége szófiából a palesztin néppel való szolidaritás nemzetközi szakszervezeti konferenciájáról. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren nemeslaki tivadar, a szot titkára és a szaktanács több más vezető munkatársa fogadta. /mti/

--

bb. 82. „harcoló vietnam,, - ifjúsági képzőművészeti tárlat gyulán

vid/fm/rj bs

1971. szeptember 14.

az „ifjúság a művészetért - művészet az ifjúságért,, című kiállítás - sorozat keretében kedden újabb tárlat nyílt a gyulai ifjúsági klubban. ez alkalommal „harcoló vietnam,, címmel takács dezső fiatal pécsi festőművész vietnami témájú alkotásait mutatták be. az ünnepi megnyitó után a fiatalok ankéton vitatták meg ifju művésztársuk munkásságát. takács dezső gyulán bemutatott grafikáit az ifjúsági klubnak ajándékozta. /mti/

--

bb. 83. fogadás irán nemzeti napján

t/sb/rj bs

1971. szeptember 14.

a vadászati világkiállításon kedden este irán nemzeti napja alkalmából abdul reza pahlavi hercegnek, az iráni vadászszövetség elnökének jelenlétében fogadást adott az iráni pavilonban mohammad hassan puyani, az iráni császárság budapesti nagykövete. megjelent dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, földes lászló, a világkiállítás kormány főmegbízottja, valamint a világtalálkozón részt vevő országok számos nemzeti megbízottja, pavilonigazgatója és a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

--

18.55 rj

- 58 -

101840

bb. 85. teljes a mezőny - megérkeztek a világkiállításra a 1. hajtó európa-bajnokságon résztvevő négyesfogatok

t/sb/rj bs

1971. szeptember 14.

az 1. hajtó európa-bajnokságra benevezett hét ország négyesfogataiból kedden este megérkeztek a vadászati világkiállításra a még hiányzók, svájc, csehszlovákia és anglia négyesei.

most már teljessé vált a mezőny, az európa-bajnokságon induló 16 fogat valamennyi lova a világkiállítás kényelmes istállójában várja a rajtot. a világkiállításig az angliai versenyzők tették meg a leghosszabb utat. az angol királynő szürke oldenburgi lovait és douglas nicolson sárga geldenstypé lovait illetve a kocsiakat szeptember 9-én helyezték el négy kamionban. a hosszú uton hat helyen tartottak pihenőt, hogy megjárassák a lovakat. /mti/

--

bb. 86. közlekedési balesetek

i/hi/rj bs

1971. szeptember 14.

pesterzsébeten a határ ut és az ősz utca kereszteződésében kovács józsef 65 éves nyugdíjas telepőr a megállóból kiinduló 13-as villamos alá esett és a helyszínen meghalt.

a mező imre ut és a népszínház utca torkolatánál n. istván józsef 14 éves budapesti tanuló kerékpárral szabálytalanul kanyarodott és összeütközött egy motorkerékpárral. olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a motorkerékpár vezetője, milassin ferenc 22 éves gépkocsiveető súlyosan megsérült, kórházba vitték.

a hunyadi tér a vörösmarty utca kereszteződésénél nemesi tamás 25 éves budapesti gépkocsiveető tehergépkocsival szabálytalan tolatás közben elütötte molnár ferencné 77 éves budapesti lakost. az idős asszony súlyosan megsérült, kórházba szállították. eljárárs indult a tehergépkocsi vezetője ellen.

/folyt.köv./

20.10 rj

- 59 -

101840

bb. 86. / közlekedési balesetek... 1. folyt./rj

a xv. kerületi rákos ut 135. szám előtt mándoli tiber 24 éves budapesti technikus motorkerékpárjával gyorsajtás közben felborult. a baleset következtében bártfai erzsébet 20 éves budapesti gyári munkás a motorkerékpár utasa súlyosan megsérült, kórházba vitték. eljárás indult a motorkerékpár vezetője ellen.

a x. kerületi cserkesz utca és a bolgár utca kereszteződésénél szepesi andrás 18 éves szerelő, vecsési lakos motorkerékpárjával nem adott elsőbbséget és összeütközött egy személyautóval. a baleset következtében varga gézáné 20 éves bérelszámoló, albertirsai lakos súlyosan, a motorkerékpár vezetője könnyebben sérült. mindkettőjüket kórházba vitték a mentők.

az erzsébet hid pesti hídfőjénél gál lászló 29 éves budapesti művezető motorkerékpárjával gyorsajtás közben az uttesten felborult, súlyos sérüléssel kórházba vitték.

a váci ut és a thalmann utca kereszteződésénél cigány józsef budapesti gépkocsivezető teherautóval nem tartott a be a követési távolságot és összeütközött egy másik tehergépkocsival amely elütötte tanos györgy 81 éves budapesti nyugdíjast. az idős ember a baleset következtében súlyosan megsérült, kórházba vitték. cigány ellen eljárás indult.

soroksáron a marx károly ut és a tenetisz utca kereszteződésénél balogh istván 45 éves segédmunkás, dabasi lakos motorkerékpárral gyorsajtás közben felborult. súlyosan megsérült, kórházba vitték. /mti/

btb. 84. időjárásjelentés

rj bs

1971. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 14-én, kedden este 19 órakor:

párás idő

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, szórványosan előforduló esővel. időnként kissé megélénkülő északi, északkeleti szél. a reggeli órákban párasodás, néhány helyen köd.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 15-19 fok között. /mti/

-60-

- vége -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1971. szeptember 15.

bb. 1. művészeti pályázat a janus pannonius-évfordulóra

vid/fm/rj cz bs

1971. szeptember 15.

1972. tavaszán lesz ötszáz éve, hogy meghalt a magyarországi humanizmus európa-szerte ismert költője, janus pannonius pécsi püspök. a kiváló művész és nagy humanista emlékére országos művészeti pályázatot hirdetett a baranya megyei és a pécsi városi tanács, valamint a szakszervezetek baranya megyei tanácsa. a pályázat célja a magyar középkor kiemelkedő humanista költőjének szellemét ábrázoló és folytató alkotások létrejötte. a pályázatot hirdető szervek a beküldött tématervek és vázlatok alapján - a művészeti szövetségek javaslatának figyelembevételével - most döntöttek a megbízatásokról. az irodalmi művekkel pályázó 34 író és költő közül kilencen, a zenei művekkel pályázó hét szerző közül pedig öten kaptak megbízatást alkotásaik elkészítésére. a képzőművészeti kategóriában nem adtak ki megbízatást. a janus pannonius művészeti pályázat eredményét a jövő év tavaszán hirdetik ki pecsett, s ekkor nyújtják át a díjakat a legjobb irodalmi és zenei művek alkotóinak. /mti/

--

- 1 -